

TURINYS

2000 m. ekspedicija

Parengė Antanas Sadeckas

1. Ižanga	2 psl.
2. Lagirkos kapinės	4 psl.
3. Gogolevkos kapinės	6 psl.
4. Verchnije Talcy kapinės	8 psl.
5. Čelano kapinės	10 psl.
6. Burūno kapinės	19 psl.
7. 17-tos miško kirtavietės kapinės	21 psl.
8. Moigos kapinės	25 psl.
9. Chandagajaus kapinės	27 psl.

IŽANGA

1989 - 1997 m. aplookėme 139 stambias tremties vietas, tame tarpe- 116 kapaviečių. Mūsų patirtis ir turimi duomenys rodo, kad kapavietės, kuriose dominuoja mediniai kryžiai, išnyko arba sparčiai ir negrįžtamai nyksta. Tik vienintelės iš jų- Korbiko (Beriozovkos raj. Krasnojarsko kr.) buvo gerame stovyje- kelis dešimtmečius jas globojo vietiniai lietuviai. Žymiai geresniame stovyje yra kapinės, kuriose dominuoja betoniniai antkapiai ir betoniniai arba metaliniai kryžiai, be to, jei lietuviškieji kapai yra kompaktinėje grupėje. Vienok tokių, tarp mūsų tyrinėtų 116, mes radome tik keletą, be to ir jų globa yra būtina. Tai Birusinsko (Taišeto raj., Irkutsko sr.) ir Buriatijos respublikoje (Ilkos, Novoiljinsko ir kt.) esančios kapinės. Tad, ruošdamiesi 2000 m. ekspedicijai, jautėme pareigą pagrindinį dėmesį skirti toms kapinėms, kurių buvimas gali būti pratęstas ilgesnį laikotarpį. Tas gali būti atlikta bendromis mūsų, vietos lietuvių ir vietinės valdžios pareigūnų pastangomis. Tam reikalui būtina globotinių kapinių inventorizacinė medžiaga. Šį darbą, tarpe kitų inventorizuotų kapinių, buvome atlikę ankstesnėse mūsų ekspedicijose. Patikslinę ir papildę, mes parengėme minėtų kapinių inv. medžiagą ir įteikėme dabartiniams ir potencialiems kapinių globėjams. Dviems iš jų (E. Aksinavičiui, gyv. Verchn. Bazaichoje ir S. Dargiui, gyv. Novoiljinske) palikome po 600 Lt., kuriuos panaudotų kapinių būklės palaikymui. Be to, parengėme 1992- 93- 94 m. mūsų ekspedicijų vaizdajuostes ir įteikėme minėtiems globėjams, Chužyro (Olchono sala) muziejui bei Maskvos lietuvių bendrijai.

Be to

A. Inventorizavome aštuonias kapines (Gražina Žukauskienė, Antanas Sadeckas, Gintautas Alekna):

1. Lagirkos (Tiuchteto raj., Krasnojarsko kr.)
2. Gogolevkos (Taišeto raj., Irkutsko sr.)
3. Verch. Talcų (Chorinsko raj., Buriatija)
4. Čelano - to paties
5. 17- tos kirtavietės -to paties
6. Charchatajaus -to paties
7. Burūno -to paties
8. Moigos -to paties

B. Patikslinome globotinių (Korbiko, Birusinsko, Ilkos ir Novoiljinsko) kapinių inv. medžiagą (Gintautas Alekna ir Antanas Sadeckas)

C. Nupirkome ir parvežėme įvairių vietovių žemėlapius

D. Parengėme Korbiko, Revučio ir Manos raj. esančių kapinių inv. medžiagą. (rusų klb. variantas). Ją įteiksime Krasnojarsko lietuvių bendrijai (Antanas Sadeckas)

E. Parengėme vaizdajuostės rusų klb. variantą. Jį įteiksime Krasnojarsko lietuvių bendrijai (Gintautas Alekna)

Numatome atlikti:

A. Iki š. m. gruodžio mėn. 31 d. parengsime naujos fotoparodos eksponatus (Antanas Sadeckas)

B. Iki š. m. gruodžio mėn. 31 d. patikslinsime ir papildysime 1999 m. leidinio "Tėvyne, ilgesy miriau" projektą (Antanas Sadeckas)

C. Iki š. m. gruodžio mėn. 31 d. paruošime apybraižą apie Baikalo žvejus, Priebaikalės ir Užbaikalės tremtinius. Apimtis-25- 30 komp. psl.

PRIEDAI

1. Komp. diskas, kuriame įrašyta kapinių globėjams palikta inv. medžiaga

2. Globotinių kapinių inv. medžiaga (tekstas- lietuvių, rusų ir anglų klb.)

3. 2000 m. ekspedicijos aštuonerių kapinių inv. medžiaga

4. 2000 m. ekspedicijos vaizdajuostė

GLOBOTINOS kapinės

1. Korbikas (Beriozovkos raj., Krasnojarsko kr.) Numato globoti E. Aksinavičius (gyv. Verchn. Bazaichoje, Beriozovkos raj.) ir Krasnojarsko lietuvių bendrija

2. Revučis (Nižniaja Poimos raj., Krasnojarsko kr.) Globoja Krasnojarsko lietuvių bendrija

3. Birusinskas (Sujeticha) (Taišeto raj., Irkutsko sr.). Galima bendra mūsų ir Taišeto bei Birusinsko vid. mokyklų globa. Taišeto "Memorialo" ir 2-os vid. mokyklos vadovo E. Selezniovo nuomone, globotinos yra ir netoliese esančios Kvitoko kapinės. Matyt, imponuoja aukšti mediniai kryžiai. Kapines inventorizavome 1993 m.

4. Ilka ir Novoiljinskas (Zaigrajevo raj., Buriatija). Numato globoti S. Dargis (gyv. Novoiljinske) ir Buriatijos lietuvių bendrija (A. Arefjeva).

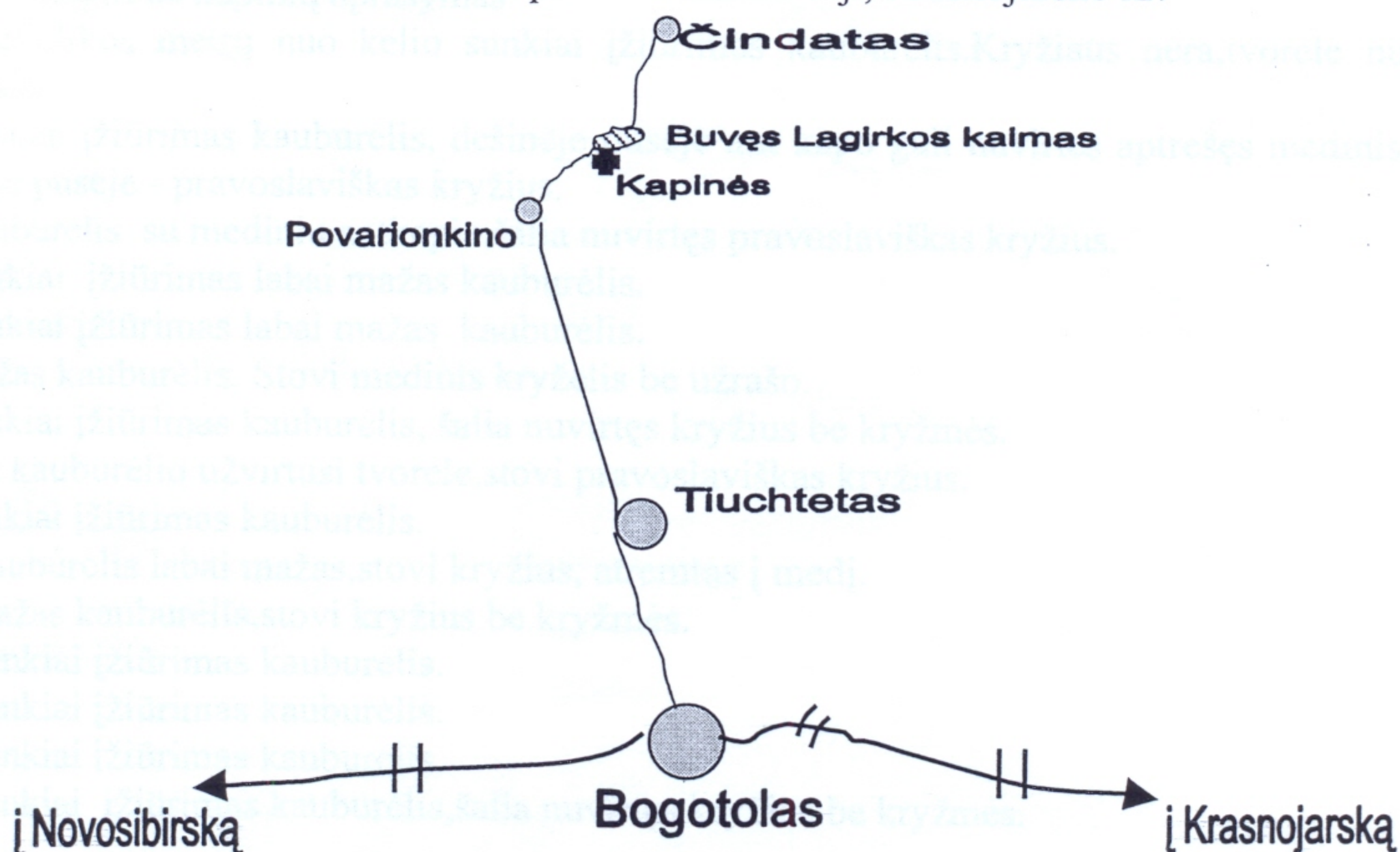
5. Čelutajus 24 km. ir Zona (Zaigrajevo raj., Buriatija). Globa- probleminė

Antanas Sadeckas

2000 m. EKSPEDICIJA

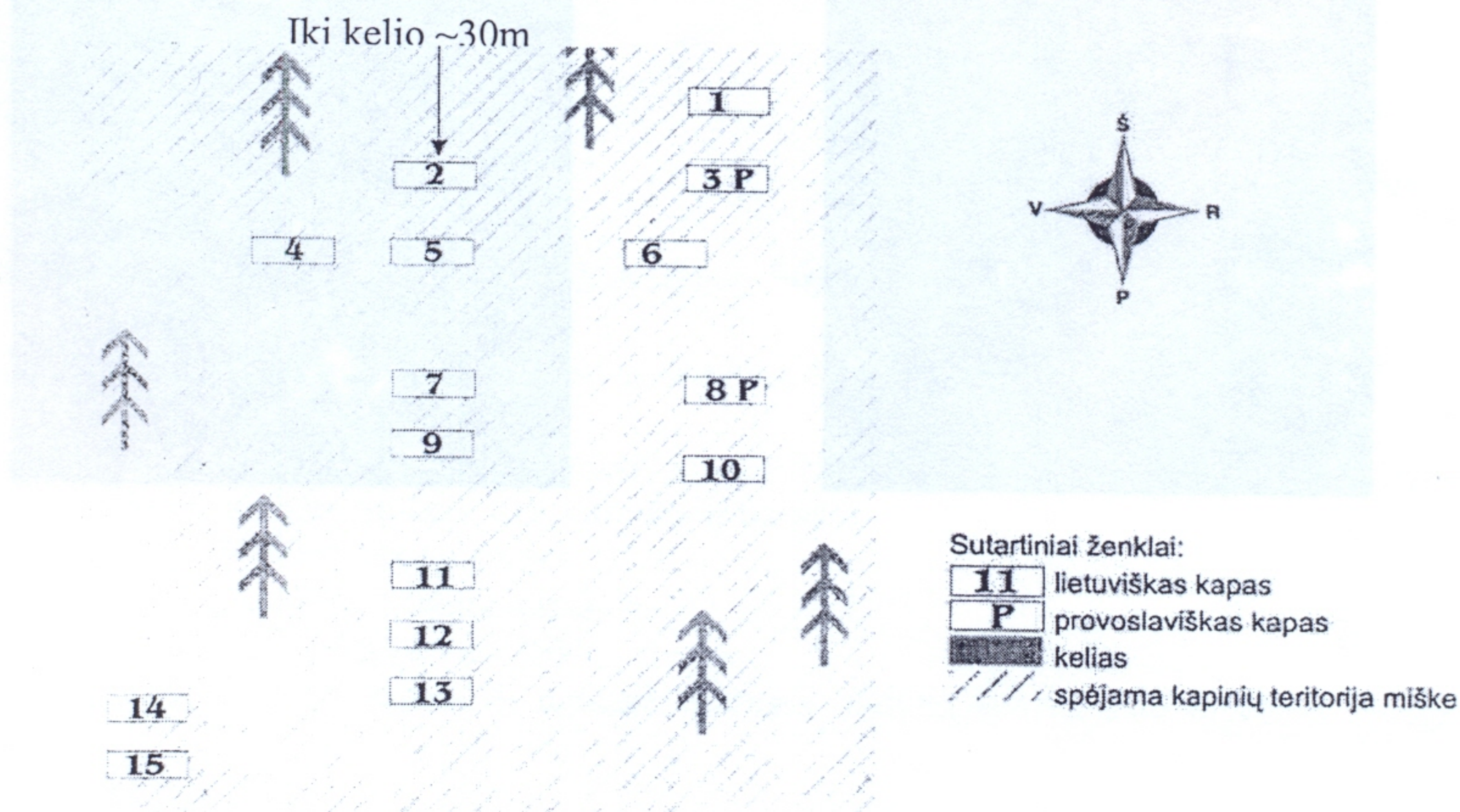
LAGIRKOS kapinės. Tiuchteto raj., Krasnojarsko kr.

Kapinės yra šalia žvyrkelio Tiuchtetas- Čindatas, kaimynystėje buvusio Lagirkos kaimo. Dabar jos apaugusios krūmais, žolėmis ir samanomis, neaiškios jos ribos, neryškūs kapų kauburėliai, taigi, vargiai nustatomas jų autentiškumas. Jas suradome, padedant Aldonai Kalėdai-Petkutei, gyv. Povarionkino km., (Tiuchteto raj.). Lagirkos kaimo vietoje dabar yra didoka laukymė, apaugusi krūmais ir žolėmis. Aldonos nuomone, kapinėse palaidoti 8-9 lietuviai.

Aldoną su tėvais ir trimis broliais 1949 m. į netoliese esantį Čindatą atitrėmė iš Skuodo rajono Ylakių valsč. Pašilės kaimo. Po metų šeima persikėlė į Karasėjų. Ten tada gyveno septynios tautiečių šeimos. Dabar šio kaimo jau nebėra, o vietovė pavadinta Ust- Čiulsku.

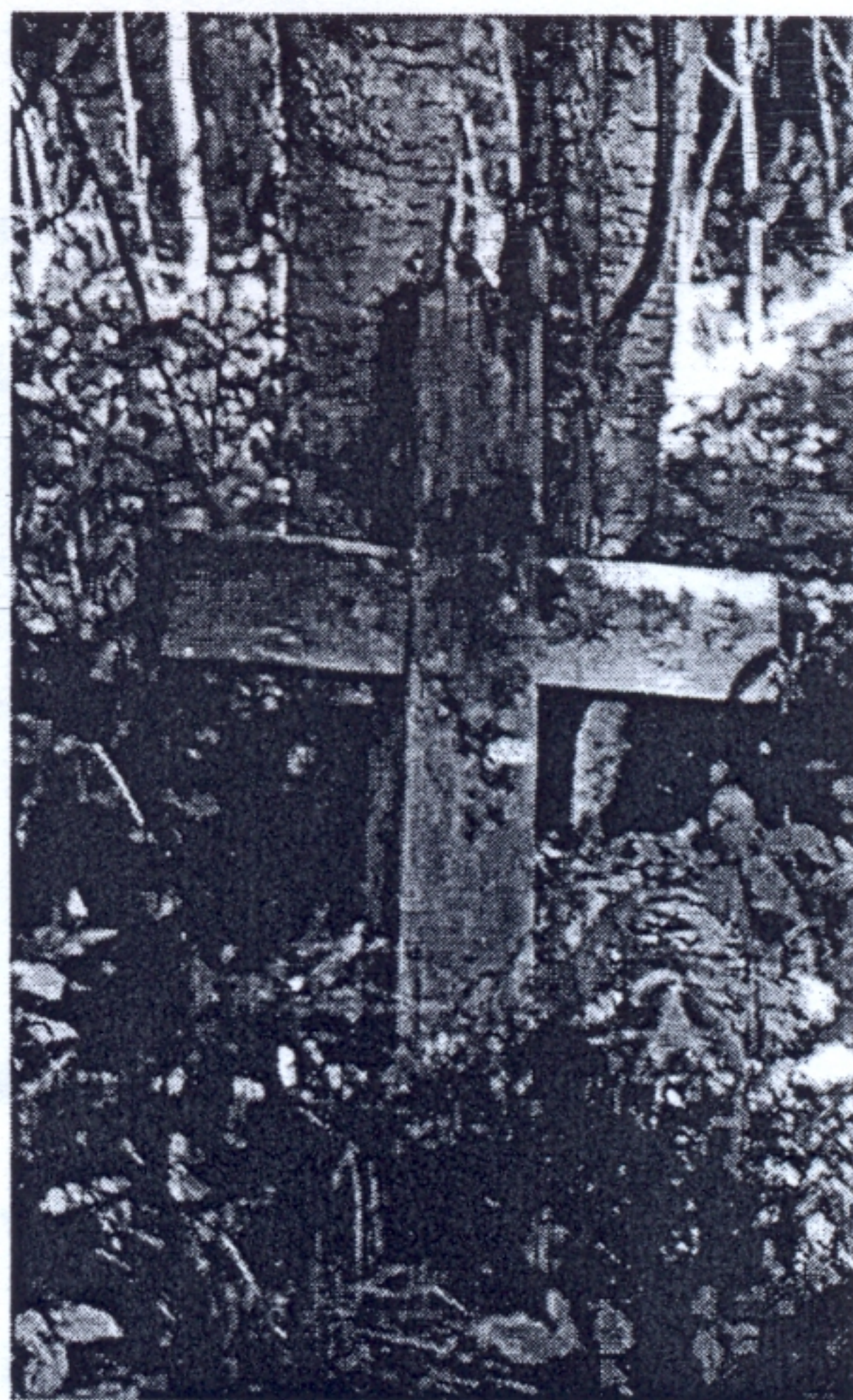
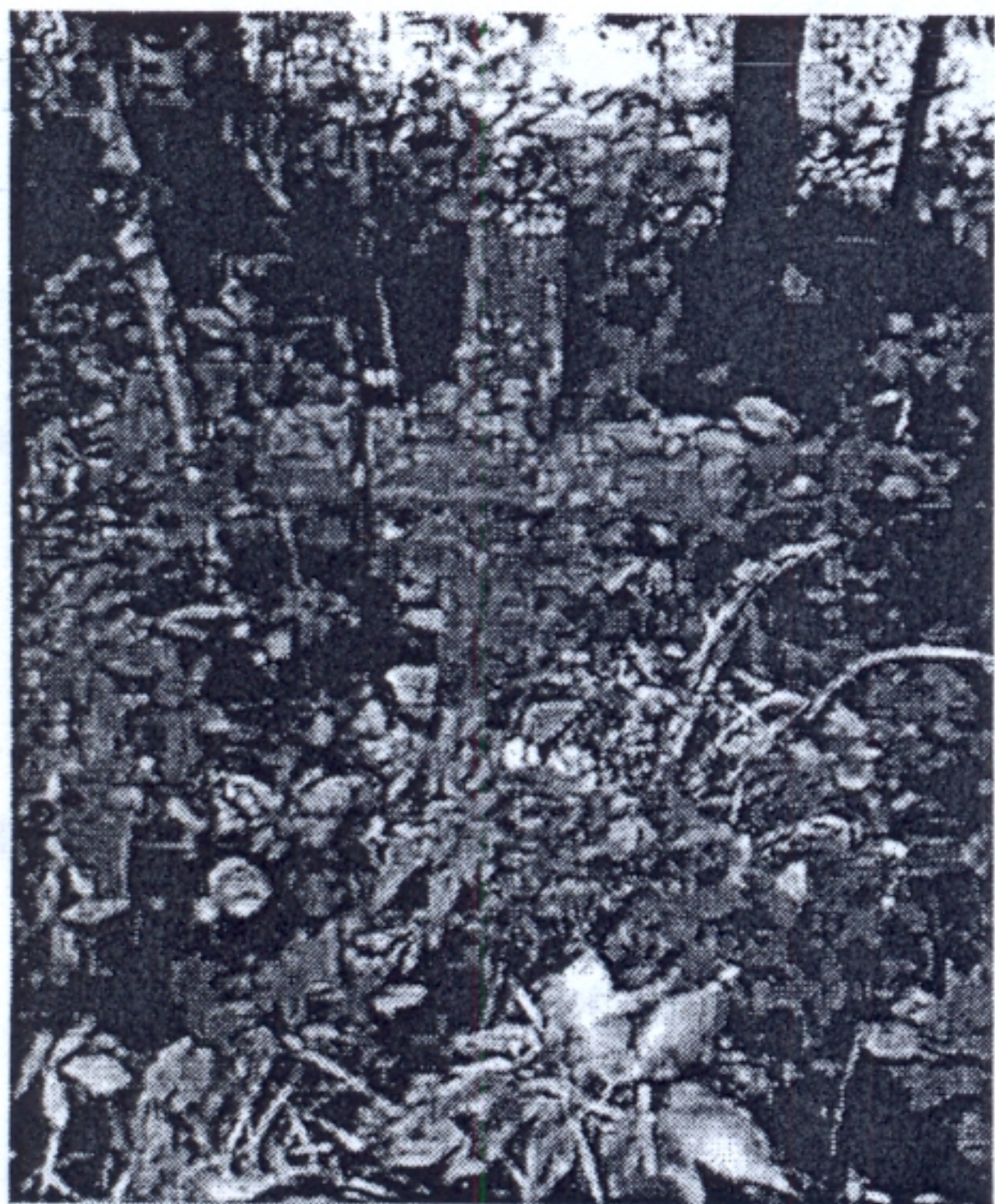
Po dešimties metų, Aldonos tėvai ir du broliai išvyko į Lietuvą. Tėvai jau mirę ir palaidoti Skuodo raj., Ylakių kapinėse. Aldonos brolis Vytautas gyvena Skuode, Juozas - Plungėje. Trečias brolis Petras, sukūręs šeimą, liko Sibire, Ačenskij rajone, Rossvieto kaime. Iki 1996 m. Aldona gyveno Karasėje, vėliau- Pavarionkino kaime.

Lagirkos kapinių aprašymas

1. Keliolikos metrų nuo kelio sunkiai įžiūrimas kauburėlis. Kryžiaus nėra, tvorelė nuvirtusi ir sutręšusi.
2. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, dešinėje pusėje ant kapo guli nuvirtęs aptrešęs medinis kryželis, kairėje pusėje - pravoslaviškas kryžius.
3. Kauburėlis su mediniu antkapiu, šalia nuvirtęs pravoslaviškas kryžius.
4. Sunkiai įžiūrimas labai mažas kauburėlis.
5. Sunkiai įžiūrimas labai mažas kauburėlis.
6. Mažas kauburėlis. Stovi medinis kryželis be užrašo.
7. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, šalia nuvirtęs kryžius be kryžmės.
8. Ant kauburėlio užvirtusi tvorelė, stovi pravoslaviškas kryžius.
9. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis.
10. Kauburėlis labai mažas, stovi kryžius, atremtas į medį.
11. Mažas kauburėlis, stovi kryžius be kryžmės.
12. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis.
13. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis.
14. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis.
15. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, šalia nuvirtęs kryžius be kryžmės.

Dagilės Marija, Prano

Burmanė Marija, Prano

18.12.1920-03.07.1999

3. Pravoslaviškas kryžius- piramidė, antkapis dalyvas medinio spalva. Ant kryžiaus lentelė su užrašu

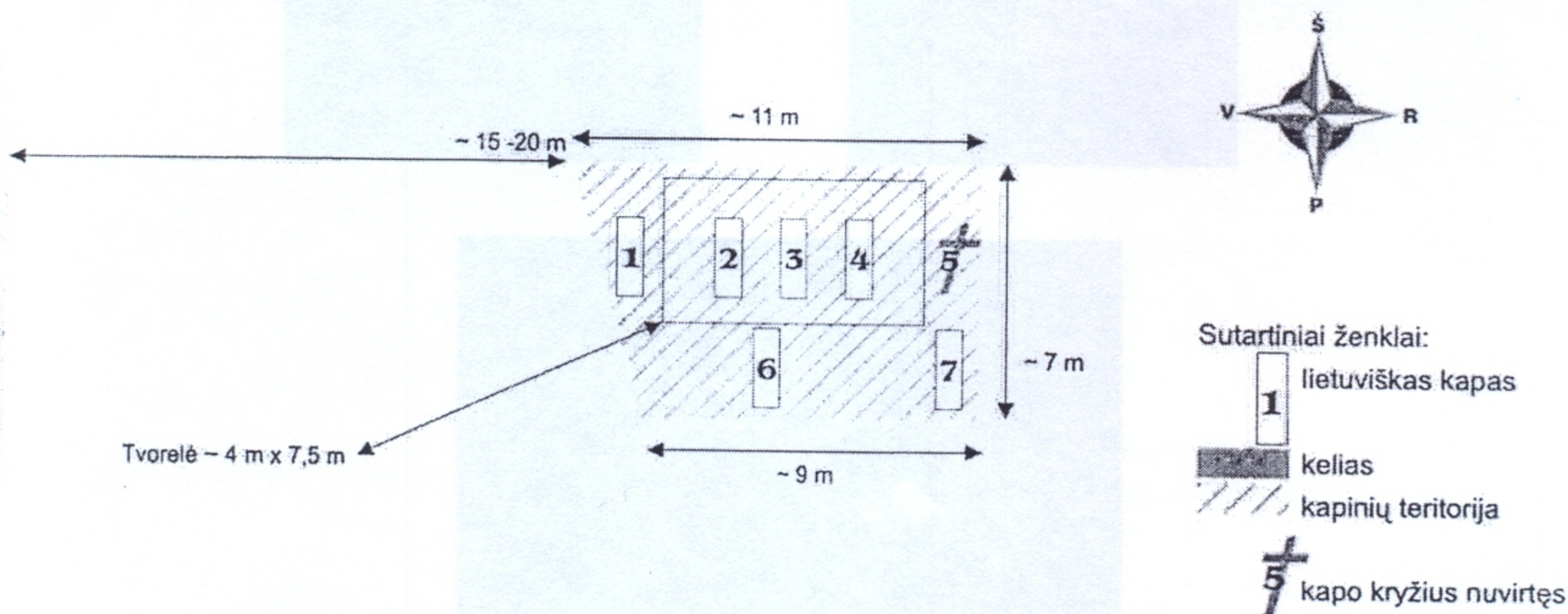

GOGOLEVKOS kapinės. Taišeto raj., Irkutsko sr.

Lietuvių kapinaitės yra bendrose Nižn. ir Sred. Gogolevkų kapinėse, šalia žvyrkelio. Tremties metų kapai išnykę. Jų vietoje- naujai palaidotų lietuvių kapai. Senbuvė rusė, prisimenanti aukštus lietuviškus kryžius, vienas iš jų buvęs sudegintas, kasant palaikus. Čia palaidota Mačinskienė Marija, Kaserauskienė...

Kapinių teritorijoje yra daugiau žemų katalikiškų (unitų?) kryžių. Kieno jie yra, nustatyti nepavyko.

1. Kauburėlio nėra, mėlynos spalvos kryžius su marmuro lentele:

IŠVYKUS Į LIETUVĄ

2.3.4. Trys kauburėliai aptverti žaliai dažyta metaline tvora. Jos ilgis 7,5 m, plotis 4 m.

2. Antkapis dažytas mėlyna spalva, metalinis kryžius dažytas juoda spalva, pravoslaviško kryžiaus apačioje metalinė lentelė su nuotrauka ir užrašu:

Diglėnė Marija, Prano

Диглене Мария, Праноса

18.12.1920-05.07.1999.

3. Pravoslaviškas kryžius- piramidė, antkapis dažytas mėlyna spalva. Ant kryžiaus lentelė su užrašu:

Диглене Юлиана
Антано 1865-1950

4. Pravoslaviškas kryžius dažytas juoda spalva, ant jo metalinė lentelė, lentelėje įrēminta nuotrauka su užrašu:

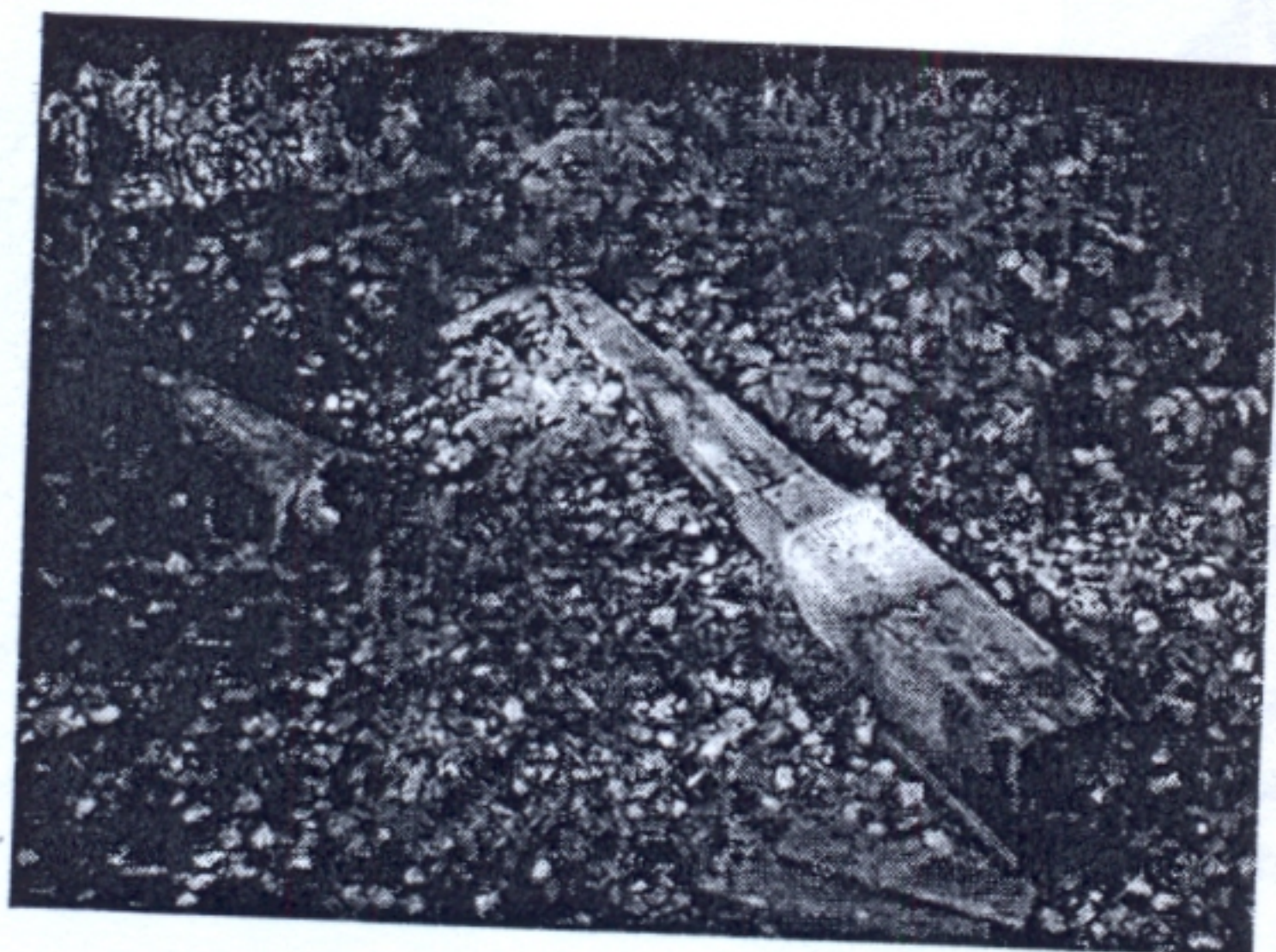
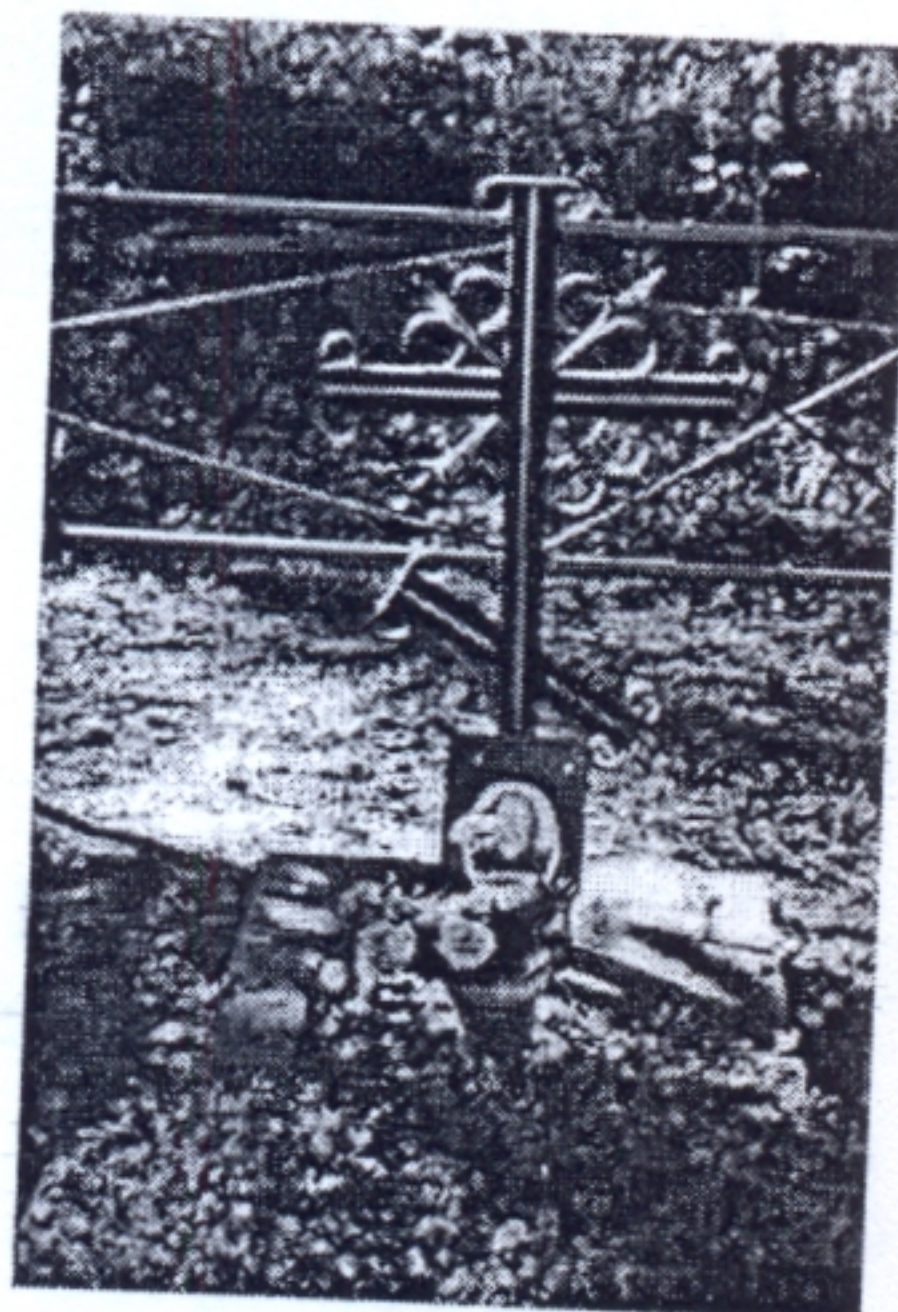
Уозас Домас Диглис
1913. III.19.
1979.VII.01.

5. Maždaug du metrai už tvorelės nuvirtęs didelis medinis kryžius. Kauburėlio nėra.

6. Medinis antkapis sukaltas iš lentų, kryžius nudažyta skarda su užrašu:

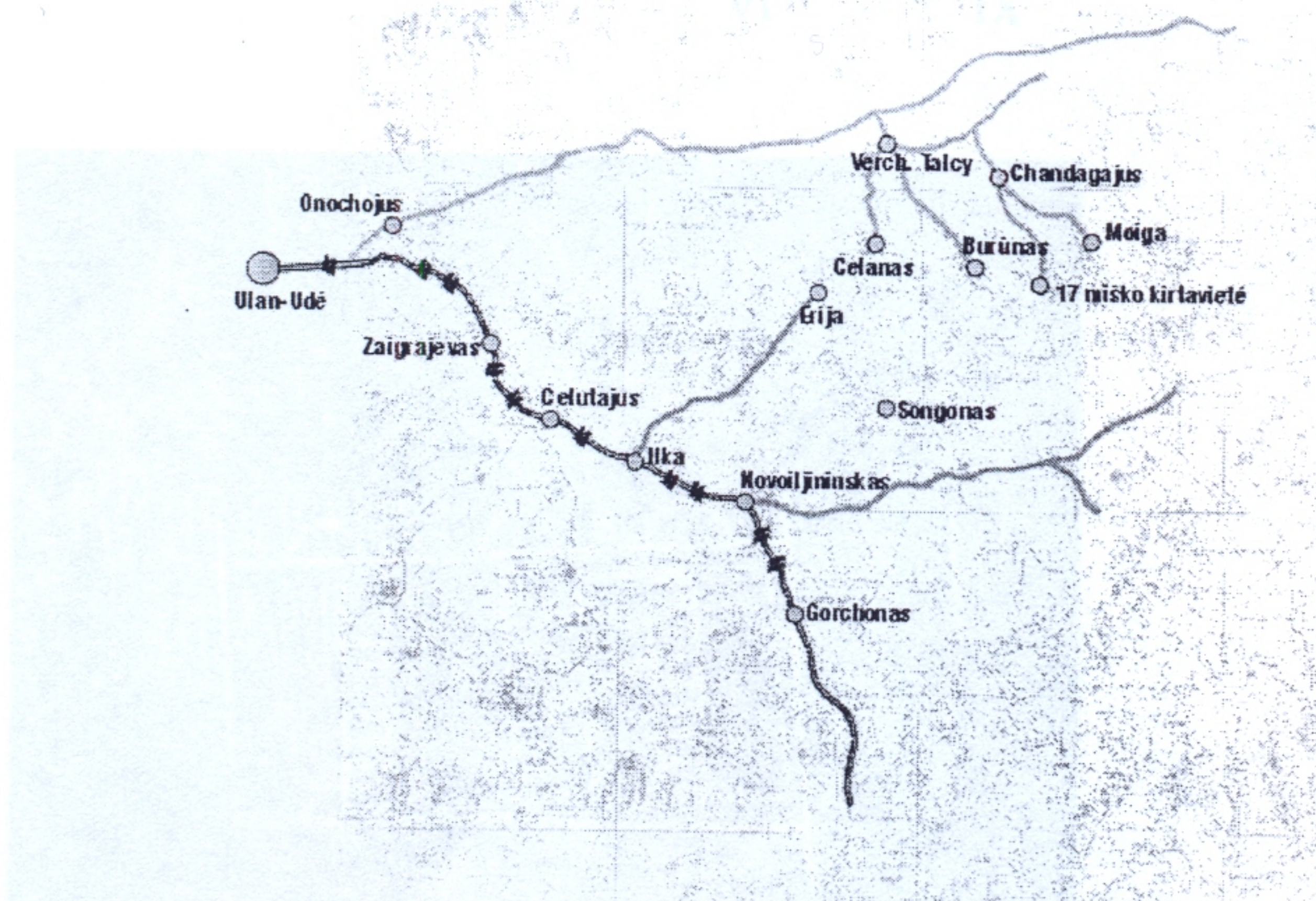
Какой Вы теперь,
Мы токим были
Какой мы теперь
Вы токим будите.
Бейшис Иван Станислович
1932-1980

7. Naujai supiltas smėlio kauburėlis.

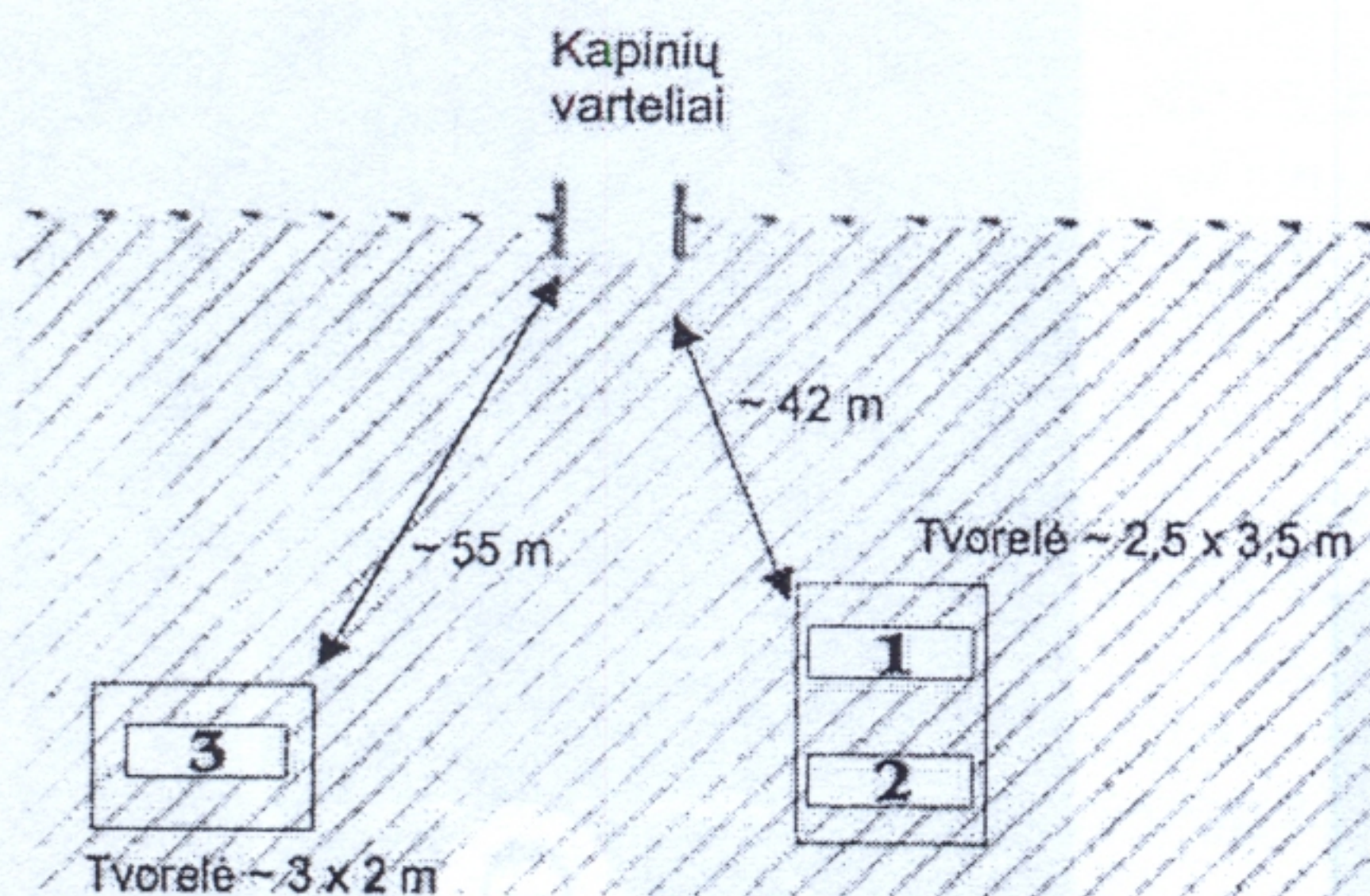

VERCHNIJE TALCY kapinės

Sutartiniai ženklai:
 ● Trenčios vietos
 — Keliai
 — Geležinkelis
 1 cm ~ 5 km

Trys lietuvių kapai yra bendrose gyvenvietės kapinėse, apie pusšimtį metrų nutolę nuo vartelių. Kapinės yra ant kalvos, netoli gražiame slėnyje įsikūrusio kaimo.

Sutartiniai ženklai:
 1 lietuviškas kapas
 — kelias
 // kapinių teritorija aptverta medine tvora

Kapinių aprašymas

1.2. Du kauburėliai, aptverti grandinine tvorele, metaliniai kuoleliai, betoniniai kiauraviduriai antkapiai, metaliniai kryžiai.

1. ЕЗАЙТИС

ПРАНАС

МАРИОНА

19 29 11- 19 6 94

IV

2. ЕЗАЙТЕНЕ

АДЭЛЕ

АНТАНАСА

19 15 20 – 19 9 93

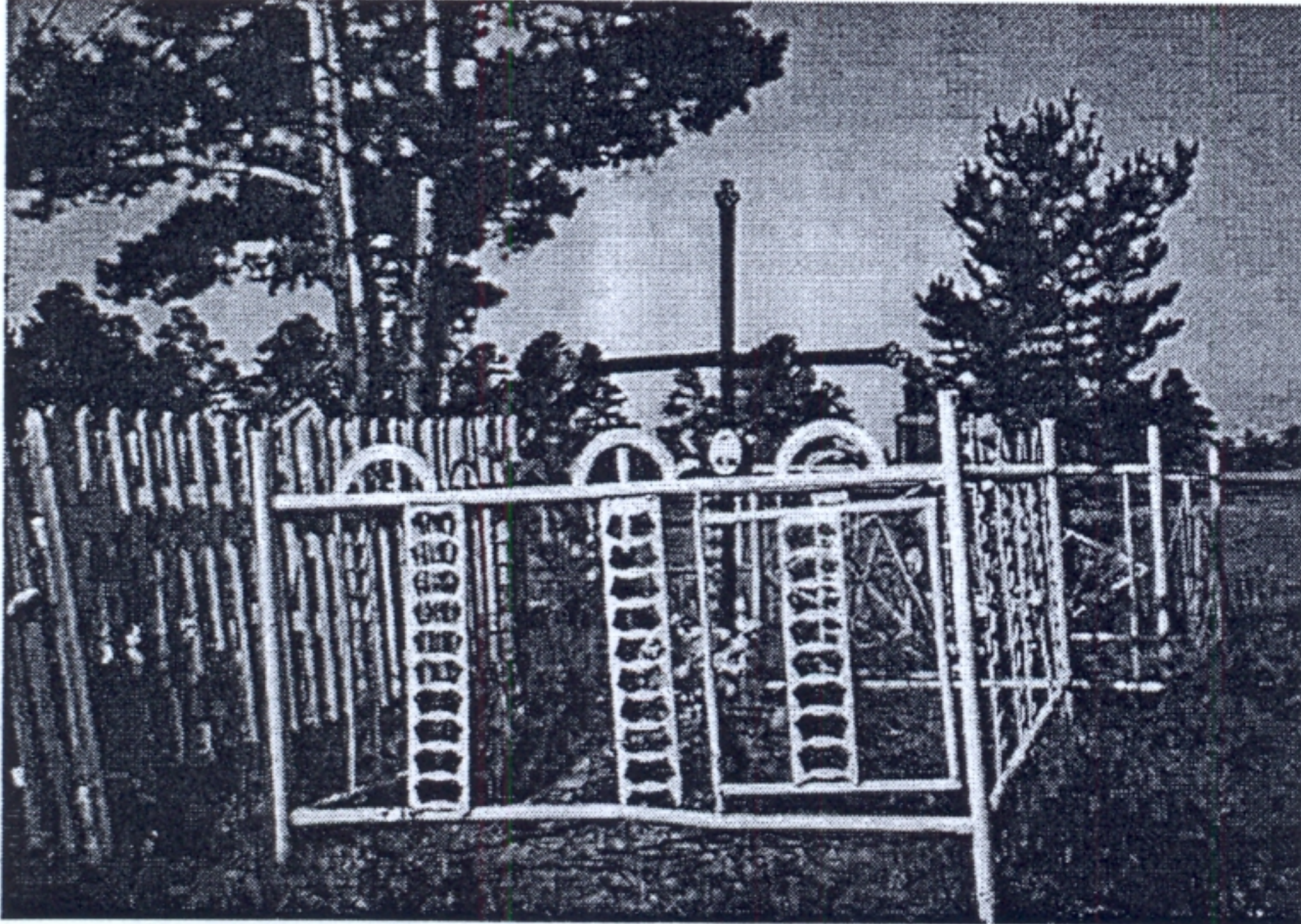
X

XI

3. Kauburėlis, aptvertas ornamentuota metaline mėlynai dažyta tvorele. Metalinis kryžius su lentele, kurioje įmontuota nuotrauka su užrašu:

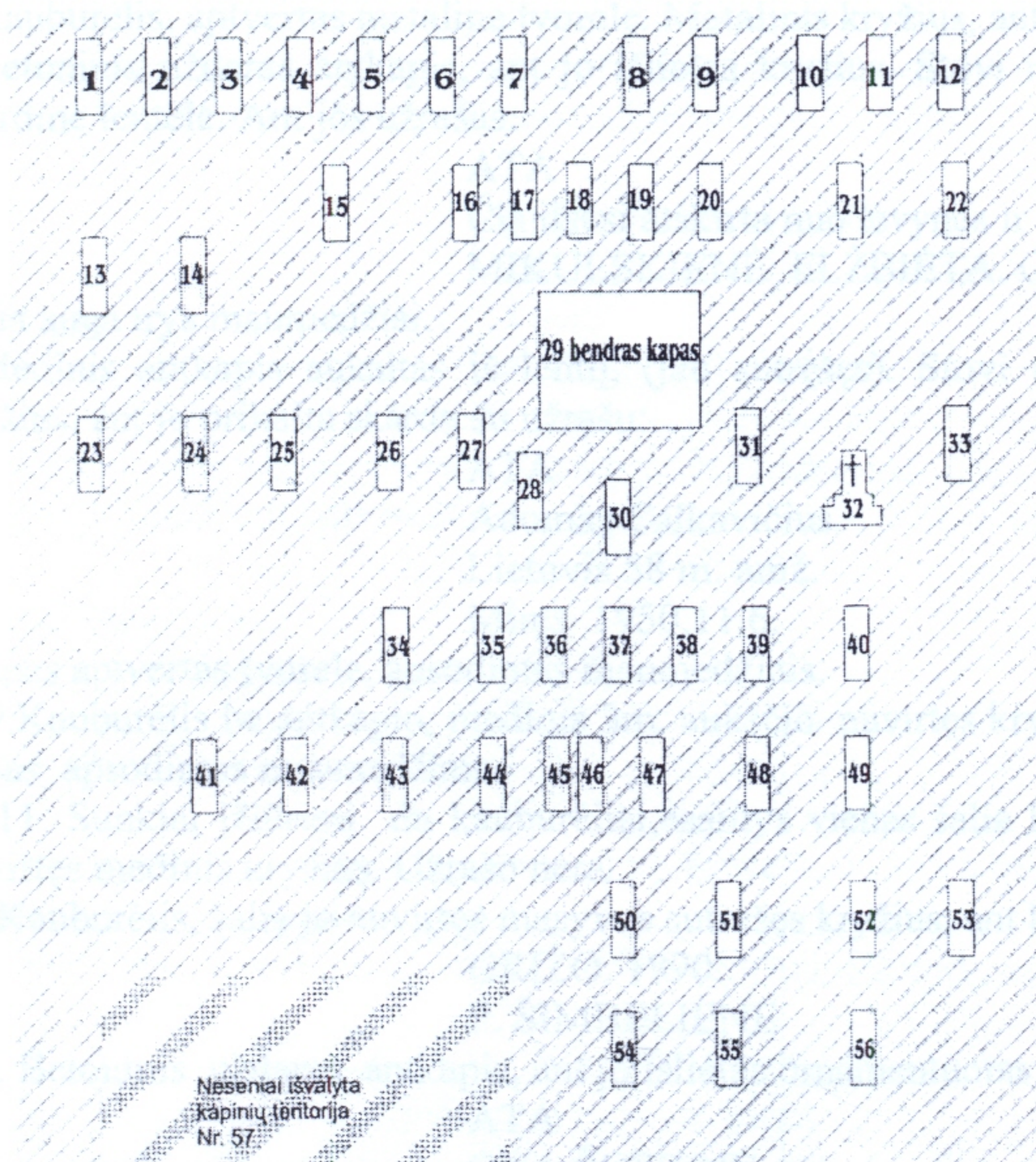
АНТАНАС УОНО
Микелявичус
1944 14 - 1995 24
VI IX

1871 - 1949
STASYS
DOMNAUSKA
1950 - 1951
NULIODE SAVIEJI

ČELANO kapinės. Chorinsko raj., Buriatija.

Sutartiniai ženklai:

- lietuviškas kapas
- kelias
- kapinių teritorija aptverta medine tvora

Kapinės yra 15- 18 km. nuo Verchn. Talcy gyvenvietės, taigos jaunuolyne, šalia buvusios Čelano gyvenvietės. Į jas veda smėlėtas gruntkelis, be vietinių gyventojų vargiai surandamos.

1. Iš lentų sukaltas kiauraviduris antkapis.

2. Betoninis uždaras antkapis, ant jo išlietas kryžius su raidėmis ATA, šalia nuvirtęs keturių metrų ilgio kryžius, ant jo padėta lentelė su užrašu:

Povilionis Petras,
Antano
1880-1948
Grįžo į Lietuvą 1990

3. Betoninis uždaras antkapis, ant jo išlietas kryžius su raidėmis TA, (viena raidė nukritusi). Ant antkapio užrašyta: ILSĖKIS RAMIBĖJE. Antkapio gale yra užrašas:

SEILIOMIJA
ALEKSANDRA
VIČIENĖ
1878 – 1949m.

Supleišėję betoninis kryžius. Kryžmė metalinė, ant kryžiaus užrašas:

GRĮŽO Į LIETUVĄ

4. Kauburėlis be antkapio. Stovi betoninis kryžius, kryžmė metalinė su dekoru elementais, ant kryžiaus užrašas:

ONA KEMĖRIENĖ
1871 – 1949
STASYS
DOMINAUSKAS
1950 – 1951
NULIUDE SAVIEJI

5.Kauburėlis. Stovi stambus medinis 3,5 m. aukščio kryžius, be užrašo.

6.Kauburėlis, aptvertas metaline tvorele. Metalinis kryžius, ant jo lentelė, užrašo nėra (nuplėštas).

7.Betoninis uždaras antkapis, ant jo išlietas kryžius. Stovi medinis 3,5 m. aukščio kryžius su skardine lentele. Ant jos užrašas:

ATA

Čia ilsėsi atskirta nuo tėvynės ir sūnaus

MIKULSKIENĖ ELŽBIETA. Gimė 1892m. mirė 1950 I 3d.

Šalia auga trys maumedžiai.

8.Medinis antkapis sukaltas iš lentų, (jau sutręšęs). Stovi medinis,samanotas 3,2 m. aukščio kryžius, ant jo prikalta skarda su užrašu:

ATA

Adomas Calkavičius

Lietuvis 58 m. amž.

Miręs 1950.11.6.

Kapas aptvertas tvorele, apsodintas maumedžiais.

9.Kauburėlis be antkapio, medinis 3m. aukščio nuvirtęs kryžius.Tvorelės dalis sulūžusi, kapas apsodintas maumedžiais.

10.11. Sunkiai įžiūrimi du kauburėliai,esantys vienas šalia kito. Maždaug trijų metrų aukščio nuvirtęs medinis kryžius. Užrašo nėra.

12 Kauburėlis, šalia jo nuvirtęs masyvus sutręšęs kryžius, ant kurio lentelė su užrašu:

GRĮŽO 1990.

P. ŠIMBELIENĖ

13. Betoninis uždaras antkapis, ant jo išlietas ornamentuotas kryžius. Antkapio gale yra užrašas:

ATA

ONA ŠOPIENĖ

Šalia auga maumedžiai. Kapas aptvertas tvorelė. Keturių metrų aukščio kryžius guli už tvorelės.

14. Kauburėlis aptvertas tvorele, kurios dalis sulūžusi. Kapas apsodintas maumedžiais.

15.Betoninis kiauraviduris antkapis. Jo gale yra užrašas:

ATA

KASTE

NAVALINSKENE

Gim. 1889.

Aptverta tvorele, kurios dalies jau nėra, už jos stovi keturių metrų aukščio kryžius ,ant kurio užrašas:

ATA

GRĮŽO Į LIETUVĄ

1990

16.Betoninis tuščiaviduris antkapis, ant jo guli trijų metrų aukščio kryžius. Antkapio gale užrašas:

ATA

JUOZAS

REPŠYS

17. Betoninis, labai supleišėjęs, antkapis. Ant jo išlietas monolitinis kryžius su raidėmis ATA ir užrašas:

ILSĖKIS RAMIBĖJE

ATA

JURGIS

RAMANAUSKAS

1886- 1948

18.Monolitinis betoninis antkapis su išlietu kryžiumi ir raidėmis: AT (viena nukritusi). Buvęs užrašas užlietas plonu betono sluoksniu. Buvusio kryžiaus fundamentas (apatinė dalis).

19.Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, auga dvi pušys.

20. Kauburėlis su medinės tvorelės likučiais. Nuvirtęs, jau sutręšęs, ~3 m. ilgio, mėlynai dažytas kryžius, su skardine lentele (užrašas neįskaitomas).

21. Kauburėlis ir šalia 3,5 m. aukščio nuvirtęs medinis kryžius.

22. Supleišėjęs monolitinis antkapis, ant kurio galo užrašas:

ATA

MOTĖJUS BALSETIS

1868 – (mirimo data neįskaitoma)

Šalia guli ~3,5 m. ilgio sutręšęs kryžius.

23. Monolitinis antkapis su išlietu tuščiaviduriu kryžiumi. Ant galo užrašas: ATA (dalis užrašo po žeme). Stovi medinis keturių metrų aukščio kryžius su užrašu: GRĮŽO Į LIETUVĄ 1990 m.

Kapas aptvertas medine tvorele, kurios dalis nugriuvusi. Auga keturi jauni maumedžiai.

24. Monolitinis antkapis su išlietomis raidėmis ATA ir užrašas:

ILSĖKIS RAMIBĖJE

Ant antkapio galo

ATA

JURGIS PETRIKONIS

Stovi apatinė betoninio kryžiaus dalis su užrašu:

GRĮŽO Į LIETUVĄ 1990

Iš apatinės kryžiaus dalies kyšo metalinis kryželis, buvęs sutvirtinimo elementu. Aptverta medine tvorele.

25. Monolitinis antkapis su išlietu tuščiaviduriu kryžiumi , ant galo užrašas:

ATA

MOTĖJUS ŠUNSKIS

(toliau užrašas po žeme)

Labai menišką metalinis, ~ dviejų metrų aukščio kryžius. Pastatytas ant metalinio “stalelio”.

Kapas aptvertas tvorele, kurios dalis sulūžusi. Auga maumedžiai.

26. Sulūžęs lentinis antkapis. Labai menišką metalinis kryžius, pastatytas ant “stalelio”. Prie jos pritvirtinta metalinė lentelė su užrašu: ATA

Čia ilsėsi Rymų šeima

Rymaitė Anastazija

Gimus 1894 m. mirus 1959 m.

Rymas Jonas

Gimęs 1932 m. miręs 1948 m.

Nuliude Savieji

Medinė tvorelė nuvirtusi.

27. Ant kapo guli antkapio galas su užrašu

ATA

ALGIRDAS VARZINSKAS

GIM. 1934

MIR. 1952

Belūžtanti medinė tvorelė. Medinis apie keturių metrų aukščio kryžius su užrašu: GRĮŽO Į LIETUVĄ 1989 m.

28. Sutręšęs lentinis antkapis, aplinkui tvorelės likučiai. Ant kapo guli ~ penkių metrų aukščio medinis kryžius (kuriam kapui priklauso- neaišku).

29. ~ 9m2 išbetonuota aikštelė, kurios viduryje stovi paminklas susidedantis iš dviejų dalių: betoninis postamentas su užrašu:

ATA

LIETUVIŲ

TREMTINIŲ KAPAI

1948 –1957

MES ESAME IŠ GIN

TARŲ KRAŠTO

IŠ GARBINGOS GIM
TINĖS LIETUVOS
KAS IŠSKAITYS VAR
GUS BE RAŠTO
KA IŠKENTĖJO DID
VYRIAI JOS

Ant postamento juodai dažytas iš metalinės juostos pagmintas labai meniškas kryžius. Aikštelės kampuose stovi metaliniai ~ 3,5 m. aukščio vamzdžiai, kurių viršuje pritvirtinta ~ 40 cm. pločio nerūdijančios skardos juosta. Ant jos metalinė lentelė su rusišku užrašu:

ЗДЕСЬ ПОХОРОНЕНЫ
ССИЛЬНЫЕ ИЗ
ЛИТВЫ
1948 -1957
МИР ИХ ПРАХУ !

ILSĖKITĖS
RAMYBĖJE !
(po užrašu stilizuota medžio šakelė)

30. Naujai sukastas kauburėlis (matyt, išvežti palaikai). Šalia jo nuvirtęs sutrešęs medinis kryžius. Ant jo -skardinė lentelė (užrašas neįskaitomas).

31. Monolitinis supleišėjęs samanotas betoninis antkapis. Ant jo išlietas kryžius. Kapas aptvertas tvorele, kuri jau aplūžusi. Kapas apsodintas maumedžiais.

32. Kauburėlio nėra. Stovi masyvus ~ 2,5 m. aukščio betoninis paminklas su užrašu:

AOOA (nuotraukų vieta O)
TRAGIŠKAI ŽUVE
MURZA DŪDA
KLEMENSAS VYTAUTAS
1932. I. 1. 1926.VIII.4.
1957. I. 1.
TU, VIEŠPATIE
NUSTATEI GYVENIMO
RJBA, KURIOS NIEKAS
PERŽENGTI NEGALI.
NULIŪDĘ SAVIEJI.

33. Monolitinis antkapis su išlietomis raidėmis ir kryžiumi, ant kurio užrašas:

JONAS
PALTAROKAS
1879 – 1951

Šalia nuvirtęs 2,5 m. aukščio medinis kryžius, ant jo skardinė lentelė su neįskaitomu užrašu.

34. Betoninis tuščiaviduris antkapis su užrašu ant jo galo

GRĮŽO Į LIETUVĄ

35. Maumedžiais apsodintas ir tvorele aptvertas kauburėlis. Ant tvorelės nerūdijančios skardos lentelė su užrašu:

PALTAROKAI
1990
GRĮŽO Į LIETUVĄ

36. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, kampuose auga maumedžiai.

37. Monolitinis antkapis su išlietu kryžiumi ir raidėmis, ant jo nuvirtęs ~ penkių metrų aukščio kryžius, be kryžmės. Ant jo lentelė su užrašu:

ATA
JANULEVIČIENĖ
ELENA
1866 – 1948.

Primink kryželi mieliems praeiviams,
Kad yr saulelė – Kryžių Lietuva.
Primink žmonijos būsimiems ainiams
Kad ilsis čia jos žilagalvė dukra.

Nuliūdę vaikai ir vaikaičiai.

Kapas aptvertas tvorele, apsodintas maumedžiais.

38. Sutręšęs lentinis antkapis. Kapas apaugęs krūmokšniais, šalia nuvirtęs ~ penkių metrų ilgio kryžius.

39. Monolitinis antkapis su išlietu tuščiaviduriu kryžiumi. Ant jo užrašas:

ATA
MIKOLIUNAI
TĖVAS JURGIS
1865 – 1948

Stovi iš vamzdžių suvirintas metalinis kryžius.

40. Monolitinis betoninis antkapis su išlietu tuščiaviduriu kryžiumi, gale užrašas:

ATA
JONAS IR ELZBIETA
BAJORUNAI
1855 – 1948
1878 – 1955

Kapas aptvertas medine tvorele, anksčiau dažyta mėlyna spalva.

41. Supleišėjęs tuščiaviduris betoninis antkapis. Jo gale- neįskaitomas užrašas.

42. Kauburėlis, ant kurio nuvirtęs ~ keturių metrų aukščio kryžius. Kapas aptvertas medine aplūžusia tvorele. Aplinkui apsodinta maumedžiais.

43. Kauburėlis aptvertas medine aplūžusia tvorele, apsodinta maumedžiais. Per tvorelę nuvirtęs apie trijų metrų aukščio kryžius.

44. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis su medinės tvorelės likučiais, ~ keturių metrų aukščio nuvirtęs kryžius.

45.46. Du kauburėliai sutręšusiais lentiniais antkapiais. Medinės tvorelės likučiai. Galvūgalyje auga maumedžiai.

47. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, ~ 3,5m. aukščio medinis kryžius, ant jo- surūdyjusi skardinė lentelė su užrašu

ATA
BARBORA ŽA RAKALIENĖ
(toliau neįskaitoma)

48. Monolitinis betoninis antkapis su išlietu kryžiumi ir raidėmis ATA. Gale esantis užrašas- neįskaitomas.

49. Kauburėlis, ant kurio nuvirtęs ~ trijų metrų aukščio medinis kryžius, jame- peiliu išpjaustytas užrašas:

1990

Nerūdyjančio metalo lentelė su užrašu:

KARALIŪNAS J.S.
1868 – 1948

Kapas aptvertas tvorele, pasodinti maumedžiai.

50. Betoninis antkapis su išlietu kryžiumi ir užrašu:

ATA ILSĖKIS RAMIBĖJE

Antkapio gale užrašas:

ATA
KAZIS
SPUDAS
G. 1876
M. 1954

Antkapis pakrypęs, (įtariama, kad palaikai išvežti). Aplinkui auga aštuoni maumedžiai, stovi masyvus ~5-ių metrų aukščio medinis kryžius su metaline lentele (herbo tipo). Ant jos užrašas:

SPUDAS KAZYS

51. Sunkiai įžiūrimas žemių kauburėlis.

52. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis ir betoninio antkapio gabalai.

53. Monolitinis betoninis su išlietu kryžiumi, visiškai sutrūkęs antkapis. Ant jo išlietas užrašas:

ILSĖKIS RAMIBĖJE.

Antkapio gale užrašas:

ATA
JUOZAS
JVANAUSKAS
1892 – 1956

Kryžius stovi ant betoninio postamento. Suvirintas iš vamzdžių. Papuoštas ornamentais. Ant kryžiaus privirintas mažas kryželis. Postamentas su užrašu:

JUOZAS JVANAUSKAS
1892 -1956

54. Tuščiaviduris, suskilęs betoninis antkapis, gale su užrašu:

ATA
MOTIEJUS
LIUMAS
1865 – 1956

Prie jo stovi ~ penkių metrų aukščio medinis kryžius su nerūdijančio plieno lentele, ant kurios užrašas:

ATA
Motiejus Liuma
1865 - 1956
Palaikai parvežti į Lietuvą
1990 VII 30

55. Monolitinis antkapis su išlietu tuščiaviduriu kryžiumi, kurio dalis nutrūkusi. Prie jo betoninis postamentas, ant kurio iš vamzdžių suvirintas kryžius. Prie kryžmės keturi ornamento elementai. Postamente įmūryta metalinė lentelė su užrašu:

ATA
ČIA ILSISI
JEVA STAPULIONIENĖ
Gimus 1874m.
mirus 1957m. liepos 4d.
AMŽIAMS APLEIDUS TĖVYNE
ILSĖKIS RAMIBĖJE ŠALTOJ
SIBIRO ŽEMĖJ.

Nuliude vaikai ir artimieji

56. Betoninis aptrupėjas antkapis, ant kurio išlietas betoninis kryžius su raidėmis

ATA (viena raidė nuskilusi),

viršuje- dalis užrašo:

ILSEKIS RAMYBĖJE

Stovi postamentas, ant kurio- iš metalinių vamzdžių suvirintas kryžius, ant jo- mažas kryželis. Ant postamento užrašas:

ATA

ONA ?

VALIUKAITE (Valeikaitė ?)

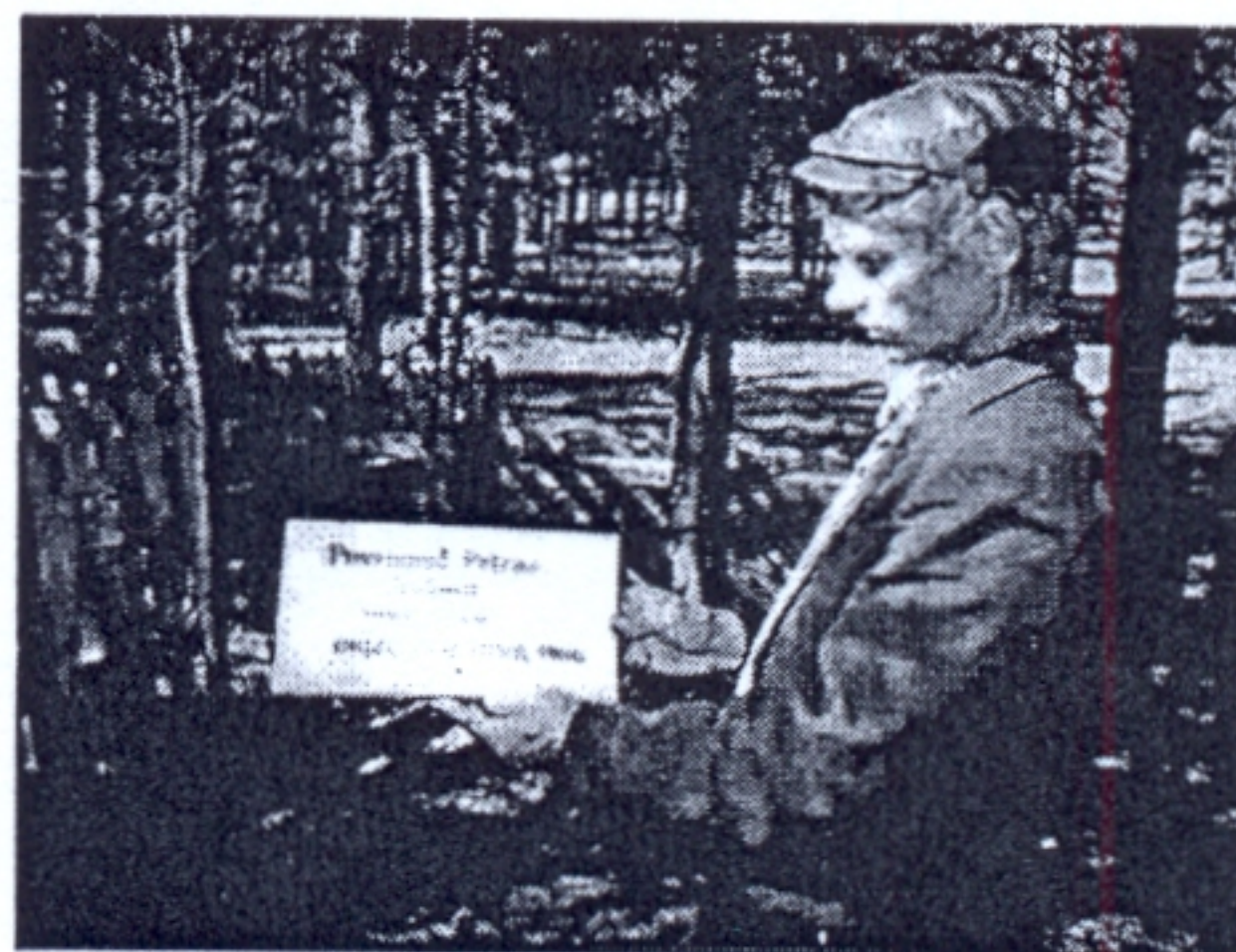
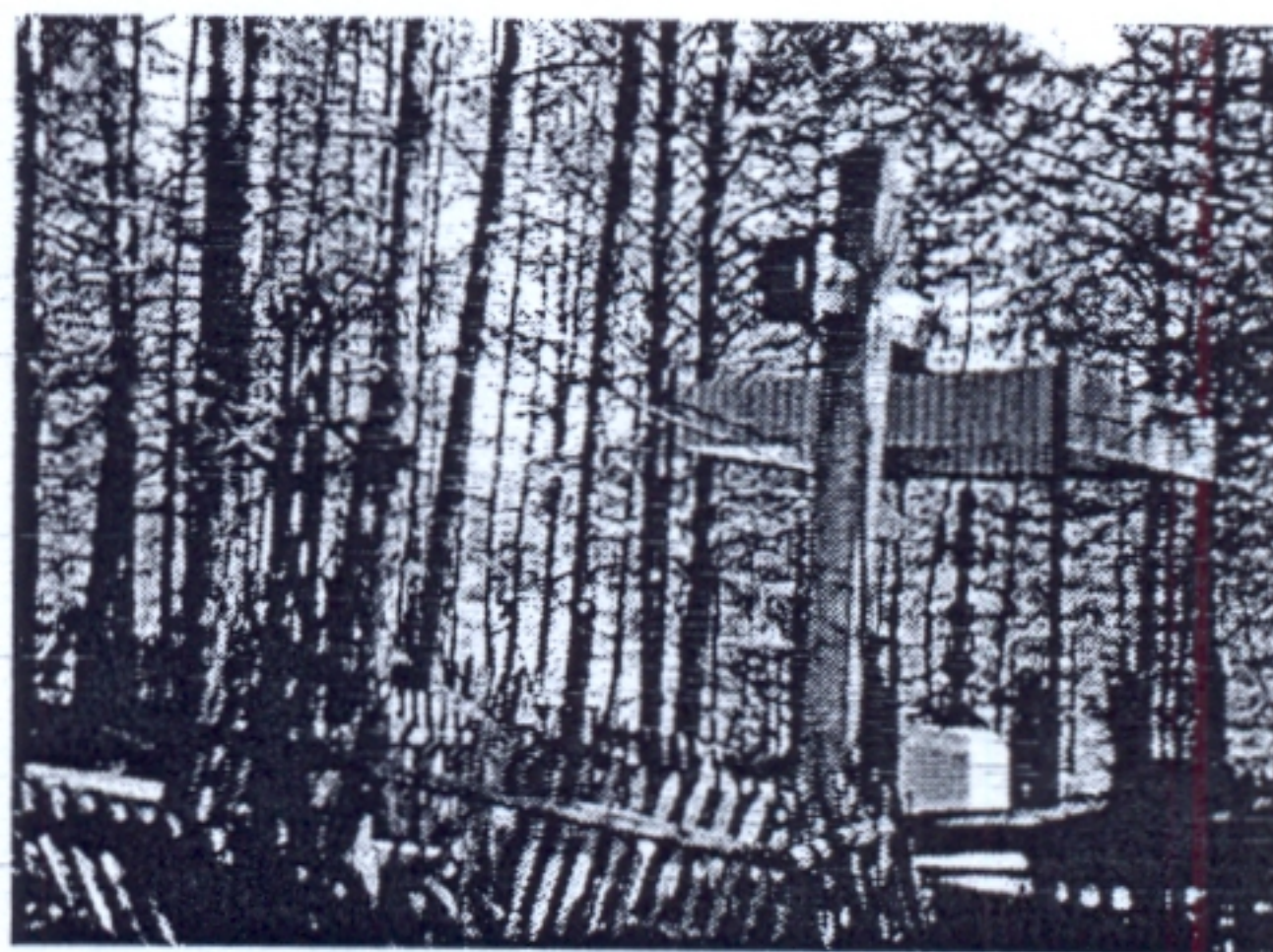
1957-VII - 25

19 ? ? -21

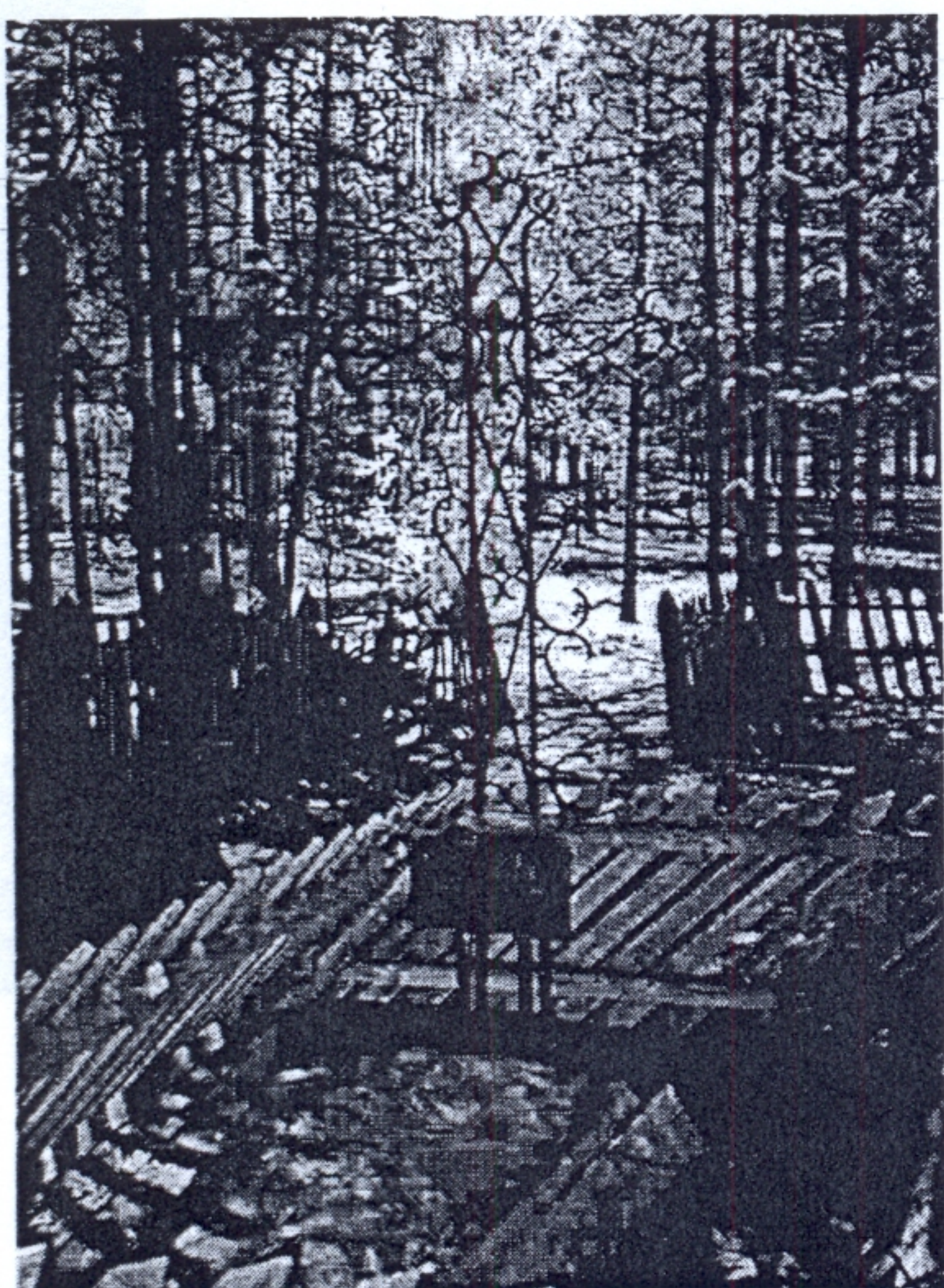
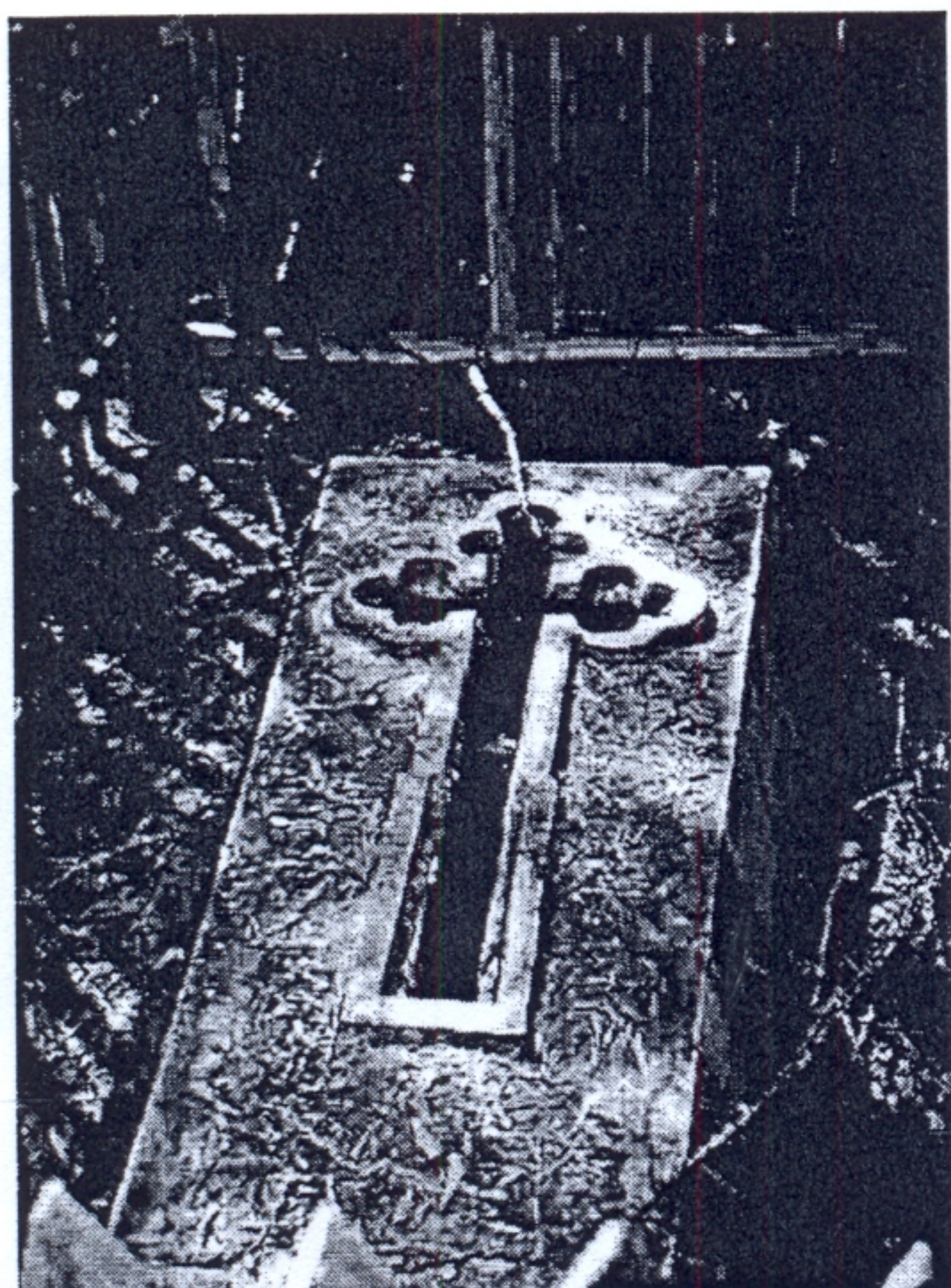
(toliau neįskaitoma)

Kapinių vietoje Nr.57, šviežiai iškasto smėlio plotas. Vietinių gyventojų teigimu, čia buvę devyni lietuviški kapai. Buvusių antkapių, kryžių ir tvorelių liekanų nėra. Ant smėlio matosi sudegusios medienos likučiai ir anglys.

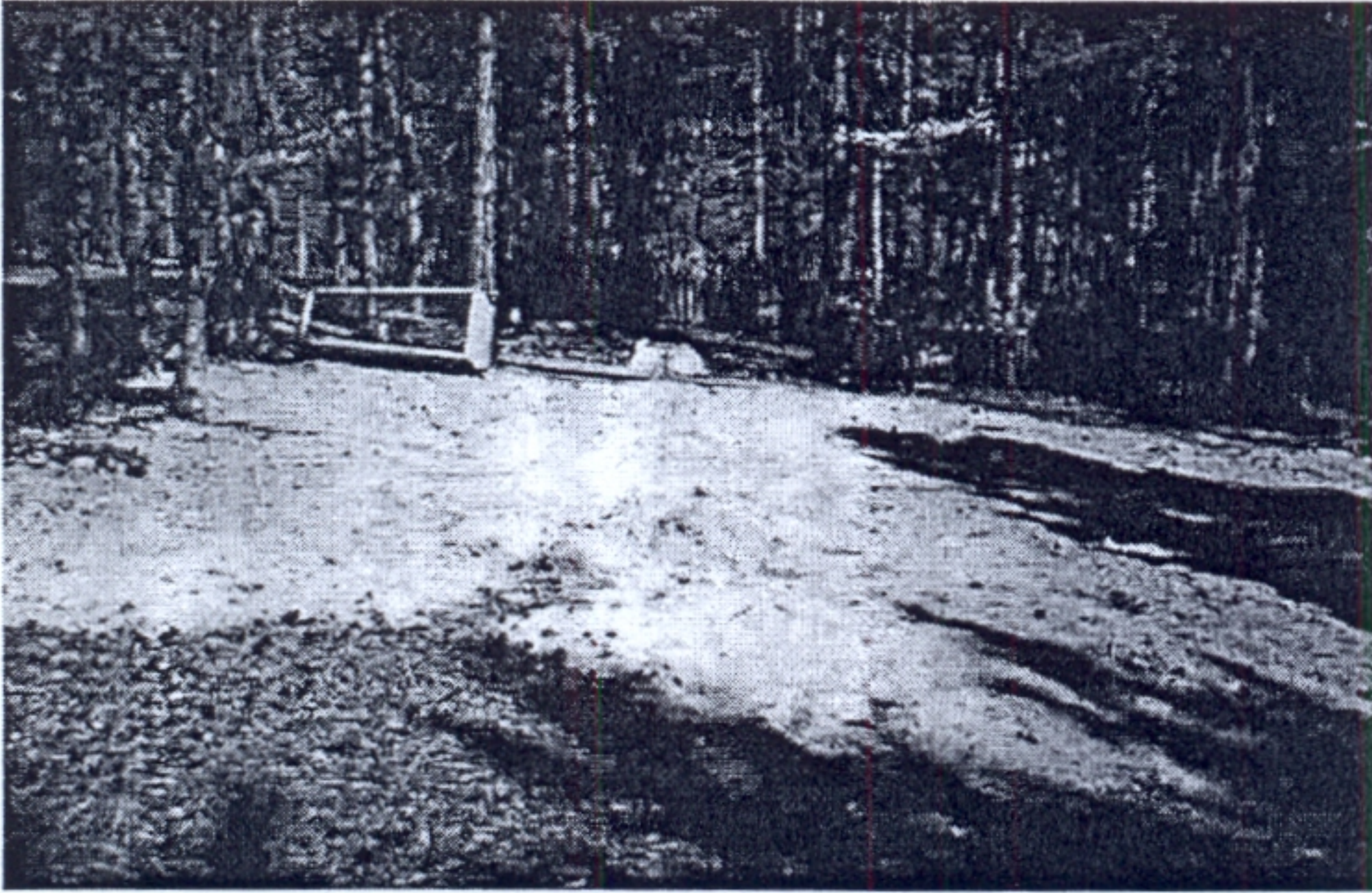
Manome, kad kryžiai, antkapiai ir tvorelės buvo sudeginti.

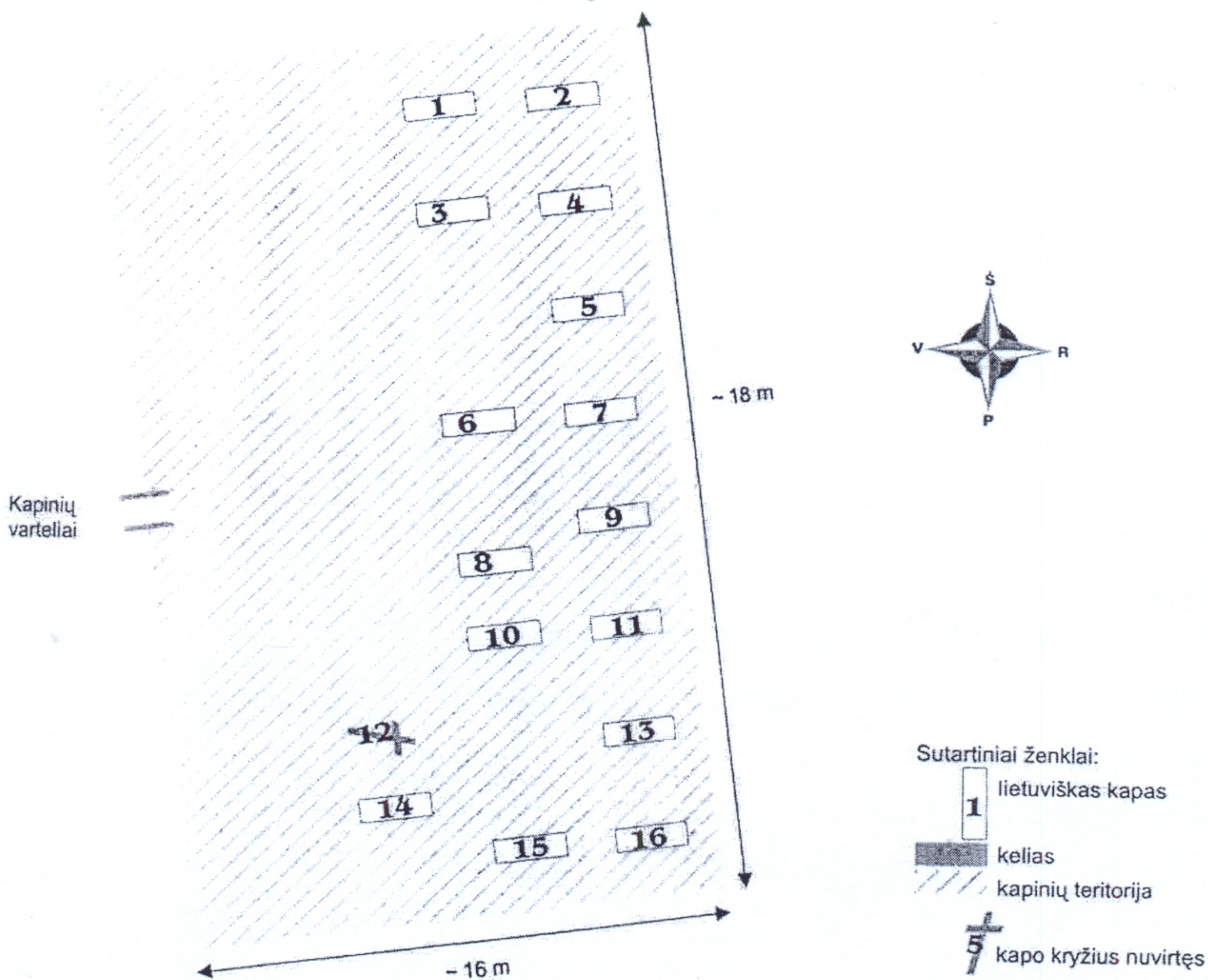

BURŪNO kapinės

Kapinės yra ~15 km. nuo Verchn. Talcų gyvenvietės, taigoje, apie 1 km. nutolusios nuo buvusios Burūno gyvenvietės. Sparčiai nykstančios. Buvo pastatyti dideli mediniai kryžiai, savo puošyba išsiskiriantys nuo kitų, mūsų matytų. Didesnė jų dalis nuvirtę, sugulę vieni ant kitų ir sudaro graudų įspūdį. Prieš keletą metų jose siautėjęs gaisras.

1. Kauburėlis, aplink jį mėtosi patręšę lentgaliai (gal tai buvęs antkapis). Pasviręs masyvus medinis ~šešių metrų aukščio medinis kryžius. Užrašo nėra.
2. Kauburėlis. Šalia pasviręs ~6 m. aukščio apdegęs medinis kryžius. Prikalta metalinė lentelė su užrašu

SU DIEVU
IŠKELAVAU Į LIETUVĄ 1990.
ATA 1949 III. ...
JURGIS KRIVICKAS

3. Kauburėlis. Ant jo nuvirtęs ~šešių metrų aukščio masyvus medinis kryžius.
4. Žemių kauburėlis. Stovi ~6 m. aukščio medinis kryžius, ant jo peiliu išpjaustytas užrašas

TRIBĖS
ŠEIMA
1990

5. Žemė įdubusi. Sutrūnijusi medinė tvorelė. Nuvirtęs ~6 m. aukščio medinis kryžius. Užrašo nėra.
6. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis. Ant jo užvirtęs penkto kapo kryžius. Šesto kapo ~6m. aukščio medinis kryžius nuvirtęs į vartų.

7. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, šalia jo nuvirtęs ~ šešių metrų aukščio masyvus medinis kryžius. Užrašo nėra.

8. Kauburėlis. Stovi ~ šešių metrų aukščio medinis kryžius. Ant jo peiliu išpjaustytas užrašas:

E

TRYBIENĖ

Ant kapo nuvirtę 2-3 čio kapo kryžiai, tvorelė nuvirtusi ir sutręšusi.

9. Sunkiai įžiūrimas mažas kauburėlis, šalia guli nuvirtęs šešių metrų aukščio medinis kryžius. Ant kryžiaus užrašas, išpjaustytas peiliu, sunkiai įžiūrimas.

AdELĖ

g.m. 1916

1949 (pavardė, ir kiti užrašai neįskaitomi).

10. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, ~ šešių metrų aukščio, aptrešęs, guli ant vienuolikto kauburėlio medinis kryžius.

11. Kauburėlis, ant kurio nuvirtęs masyvus, ~ šešių metrų aukščio kryžius, (spėjama, kad kryžius užvirtęs nuo kito kapo).

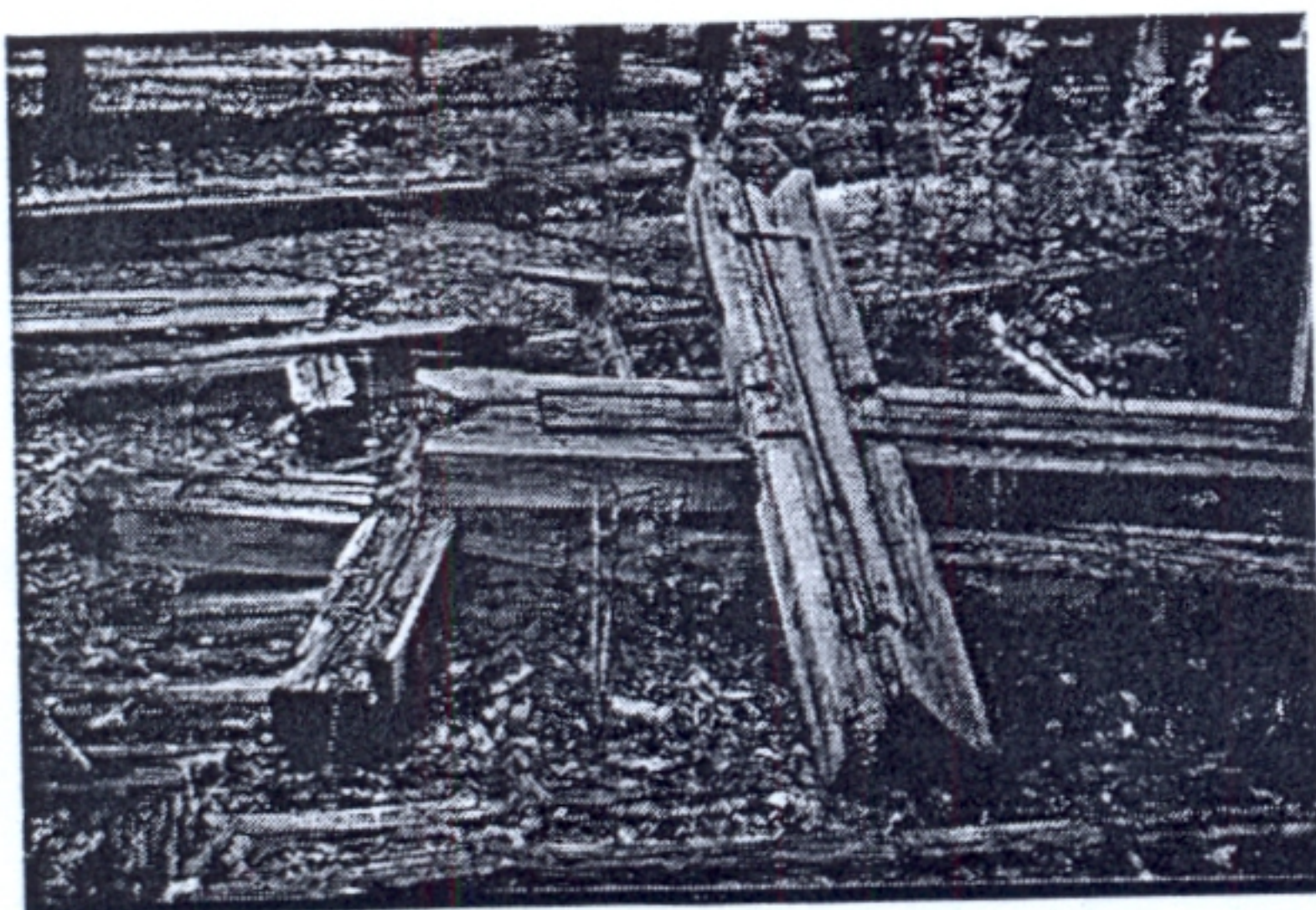
12. Nuvirtęs 1,5m. aukščio, sutręšęs kryžius, kapo nesimato.

13. Mažas kauburėlis. Skersai ant kaimyninio kauburėlio nuvirtęs šešių metrų aukščio apdegęs medinis kryžius. Užrašo nesimato.

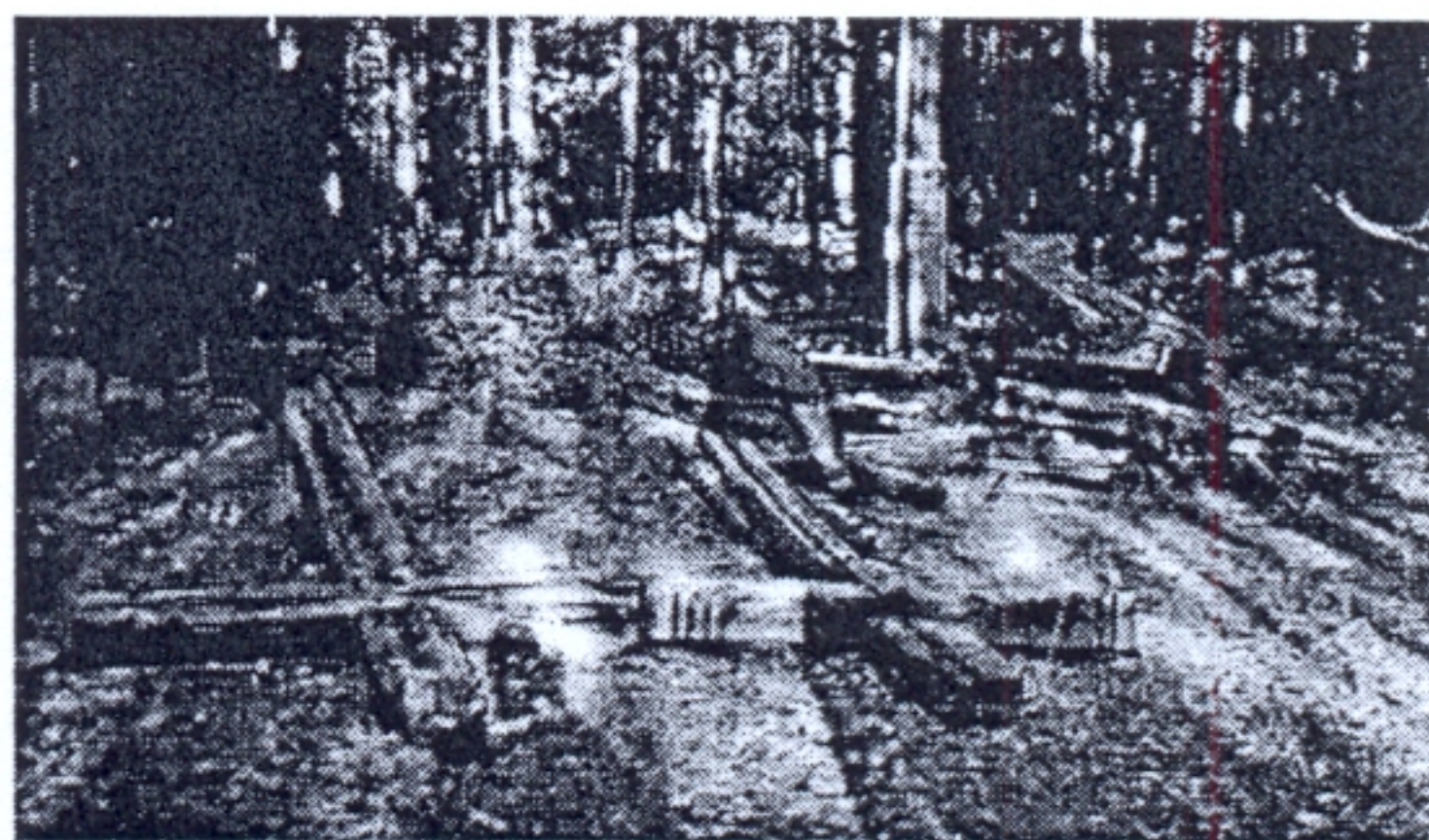
14. Kauburėlis labai mažas. Stovi šešių metrų aukščio medinis kryžius. Užrašo nėra.

15. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, aplink jį sutręžęs medinis antkapis.

16. Kauburėlis labai mažas, stovi iš vamzdžių suvirintas metalinis kryžius, užrašo nėra.

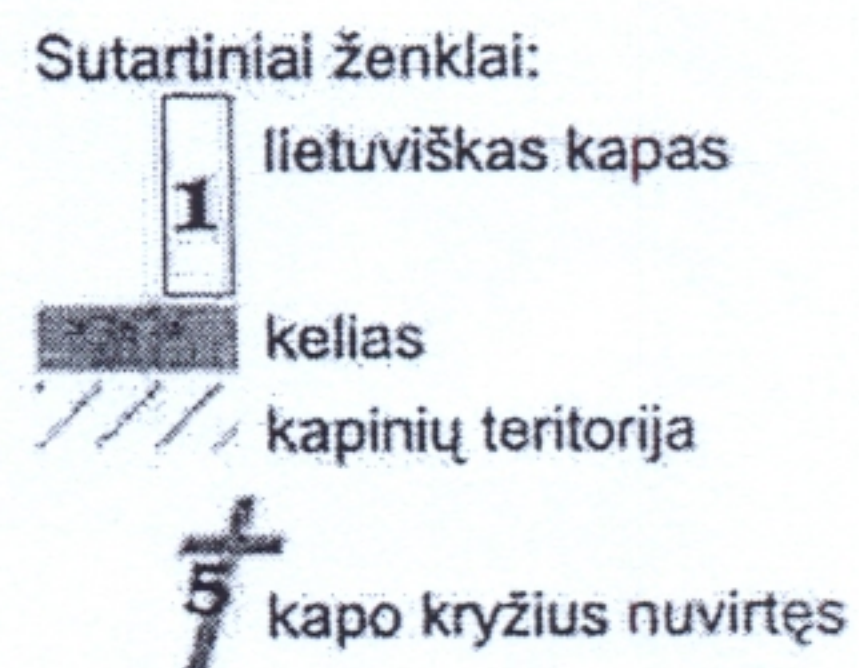
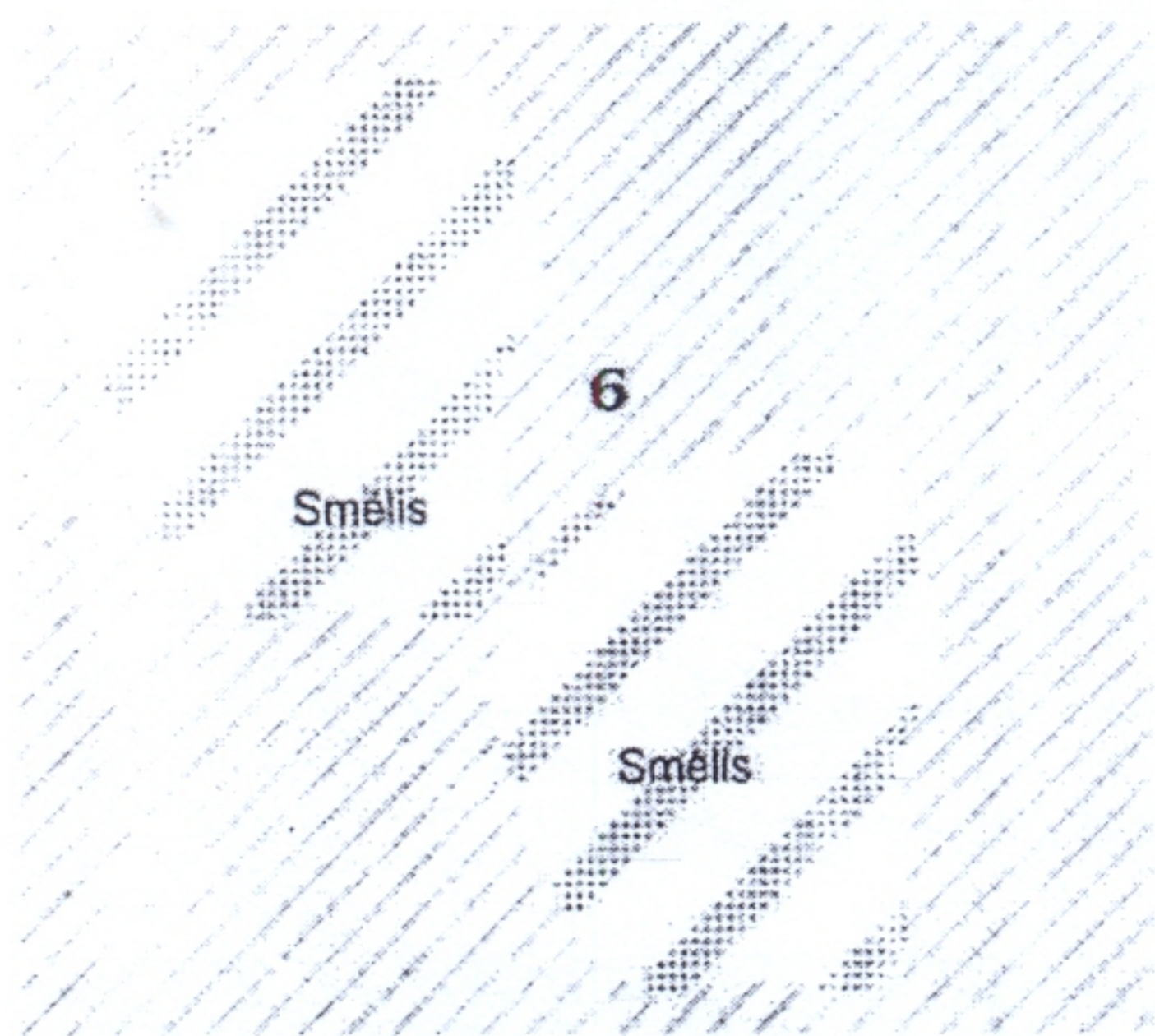
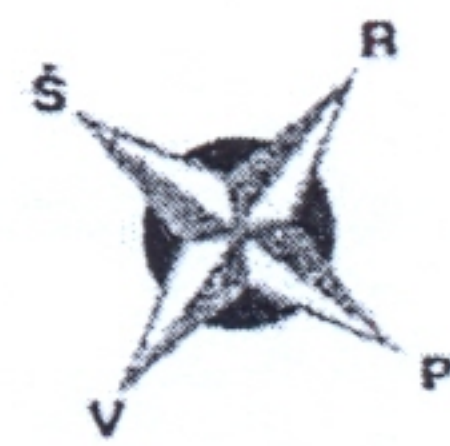
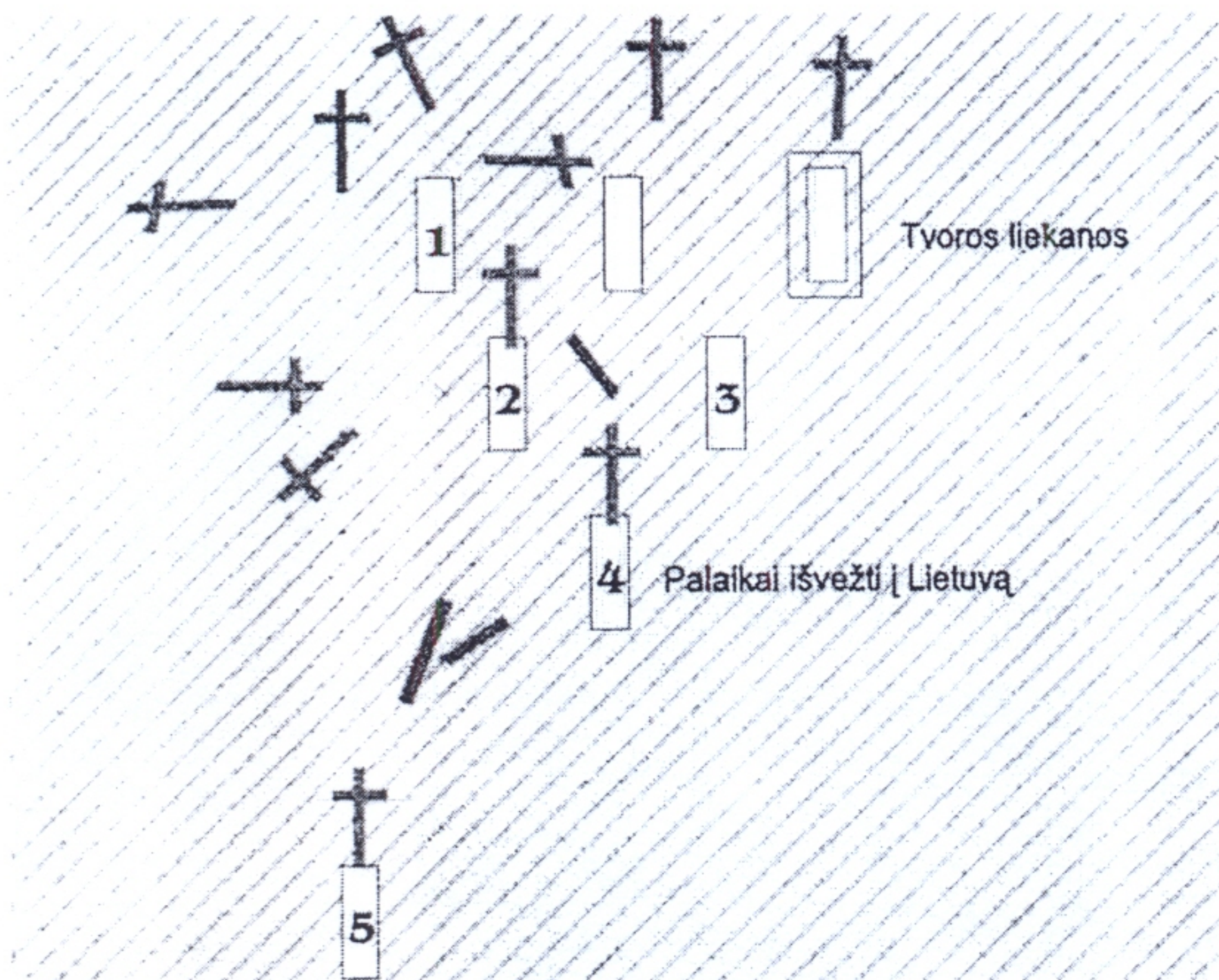

17- tos MIŠKO KIRTAVIETĖS kapinės

Kapinės yra taigos jaunuolyne, ~penkiolika kilometrų nuo Chandagajaus gyvenvietės, ~150 metrų nuo miško keliuko. Be vietinių gyventojų pagalbos jos sunkiai randamos.

Jų būklė yra analogiška kitoms kapinėms, kuriose dominuoja mediniai kryžiai ir randasi taigos tankmėje- jų pėdsakai 5- 10 m. bėgyje išnyks negrįžtamai. Kapinėse yra keliolika sunkiai matomų kauburėlių. Palikę keli mediniai sutręšę kryžiai, likusi kapinių teritorija yra tuščia. Aplink kapines matosi sutrūnijusios tvoros liekanos. Tvorą buvusi iš karčių.

1. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, aptvertas lentine tvora, viduryje kapo auga maumedis. Kryžius suvirintas iš metalinių vamzdžių, papuoštas ornamento elementais. Jis stovi ant postamento, suvirinto iš metalinių kampuočių. Ant jo lentelė su užrašu:

T.T.AA.ČE ILSISI (ANAIPOA ?)
AMŽINAI. NARKEVIČIUTE
ELZBIETA gim 1927 m m.MIRĖ
1948 – x – 10 T.T. tREMtine.
TEBUNA tAU LENGVA SIBIRO
ŽEME.....(toliau neįskaitoma)

2. Kauburėlio nėra. Labai meniškas metalinis kryžius. Jo apačia- keturios metalinės atramos, pastatytos ant akmenų. Kryžiaus apatinėje dalyje- metalinė lentelė su užrašu:

LJETUVJAI
mirusji 1948 – 49 m.
Įsėkitės rambeje
toli nuo savo tėvyės.
Fondatorius P. Stasiunas

3. Gerai matomas kauburėlis, prie jo mažas lieto metalo kryželis su lentele, ant kurios užrašas:

ATA
LIAUDANSKAI A.J.
PALAIKAI PERKELTI
Į LIETUVĄ 1990
ŠIAULIAI

4. Kauburėlis, šalia stovi puošnus metalinis kryžius ant keturių metalinių strypų.

Kryžius su metaline lentele, buvusi uždengta stiklu. Užrašo nėra.

5. Kauburėlio nėra, stovi puošnus ornamentuotas metalinis kryžius, ant keturių metalinių strypų, užrašo nėra.

6. Šviežiai iškastas smėlis. Jo paviršius išlygintas.

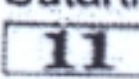

MOIGOS kapinės

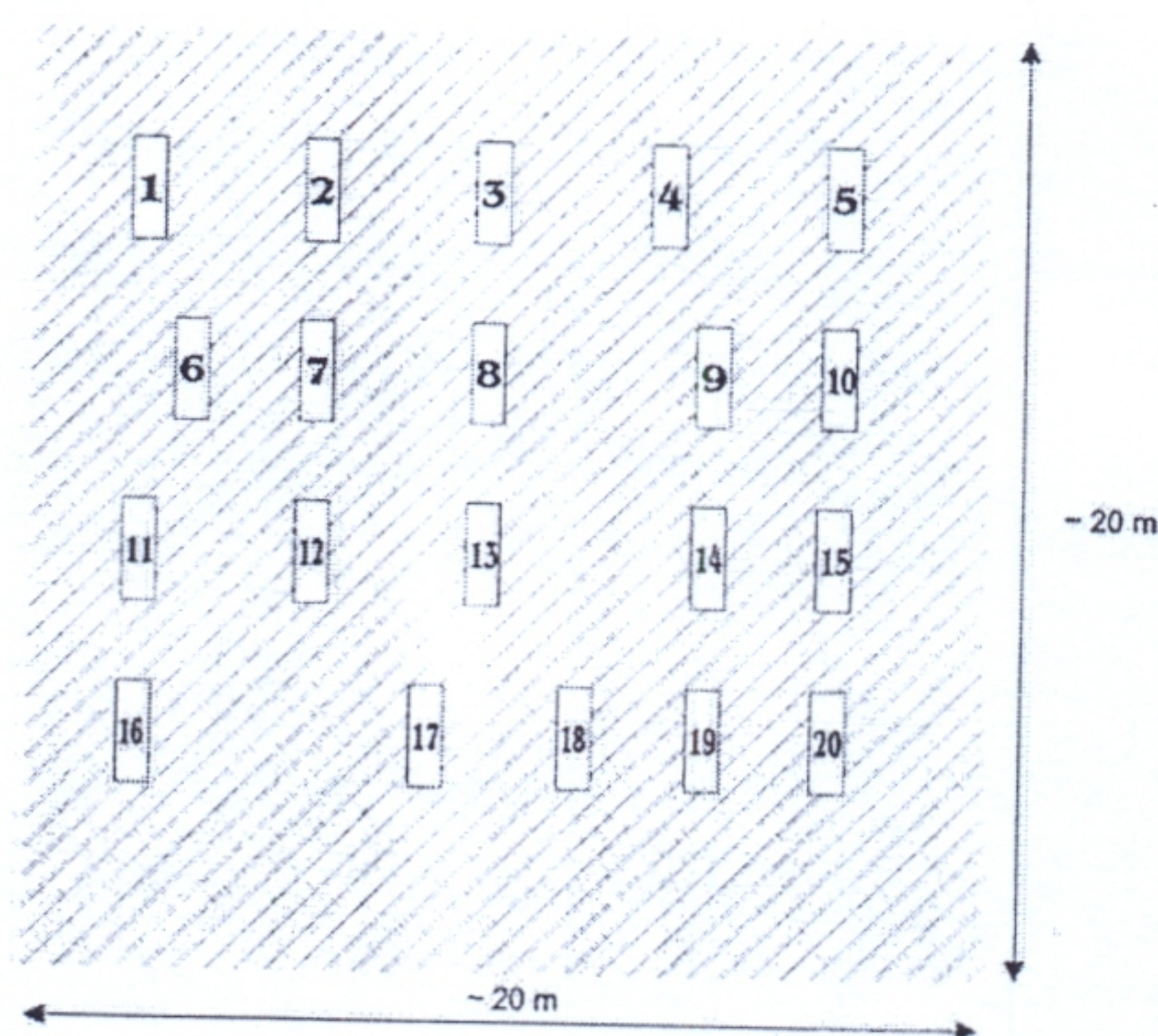
Nuo Chandagajaus iki Moigos ~ penkiolikos kilometrų išdegęs taigos jaunuolynas. Buvusio kaimo vietoje tebėra žolėmis ir krūmais apaugusi laukymė, netoli kurios yra kapinės. Kapinėse ir jas supančioje taigoje siautėjęs gaisras sunaikino medinius kryžius, antkapius ir tvoreles. Kai sudegė samanos, atsidengė kapų kauburėliai. Juodi medžių kamienai, sudegusios kapinės ir trys labai puošnūs metaliniai kryžiai jose- sukrečiantis ir neįprastas vaizdas.

Kelias ~ 150 m

Sutartiniai ženklai:
 lietuviškas kapas
 kelias
 kapinių teritorija
 tvora sudegusi

1,2,3,4,5,6,7,9,10,11,12,13,15,16,18,19 ir 20- kauburėliai.

8. Kauburėlis. Labai meniškasis metalinis kryžius, ant kurio mažutė metalinė lentelė su užrašu:

ATA

PARTUNATAS

Jurgelys

1869. 1951.

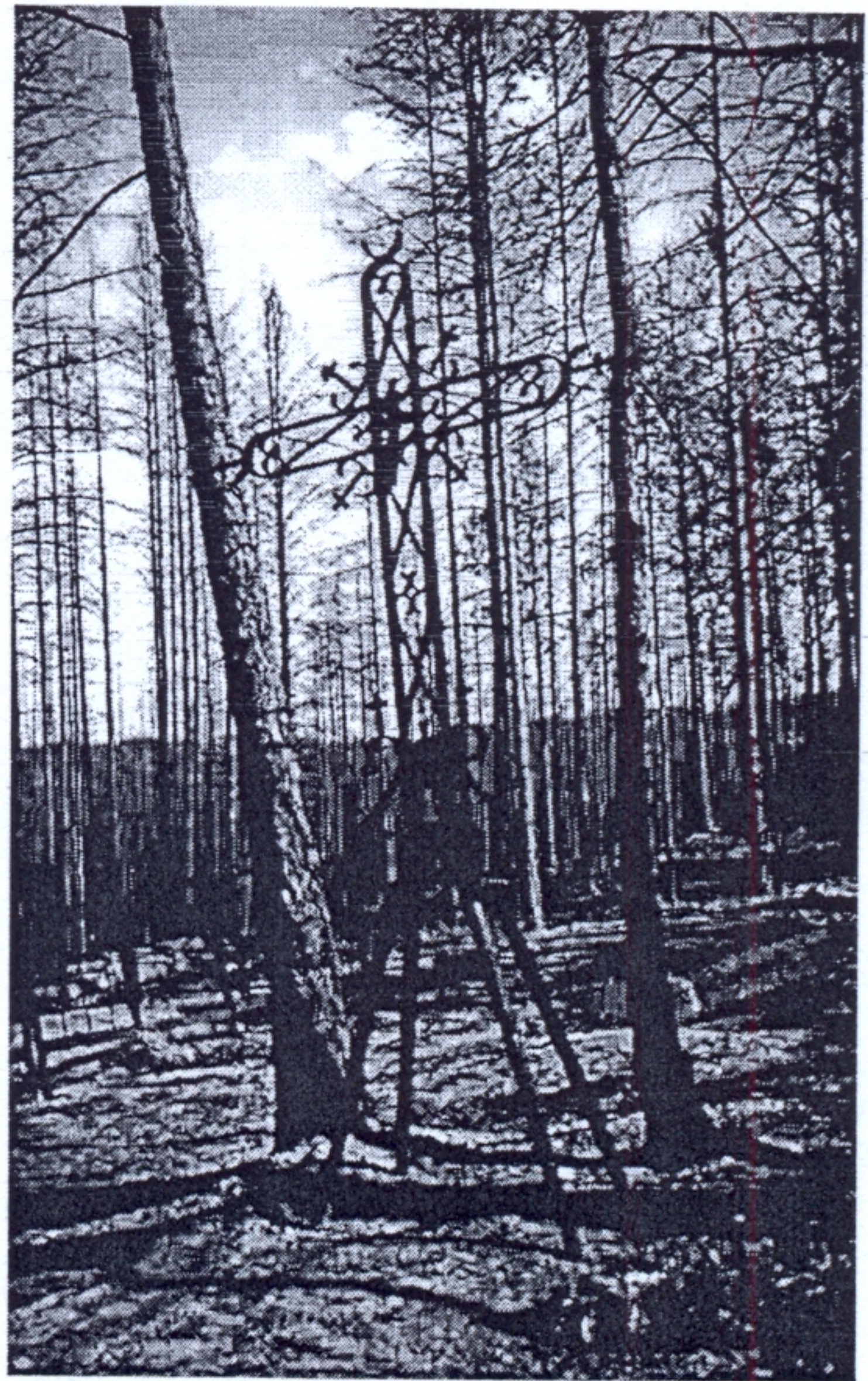
14. Sunkai išžiūrimas kauburėlis. Tvorelė padaryta iš lovagalių.

17. Kauburėlis nematomas. Labai puošnus metalinis kryžius. Užrašo nėra.

PASTABA:

Prie trečiojo kapinių teritorijoje esančio puošnaus metalinio kryžiaus kauburėlio nėra.

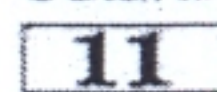

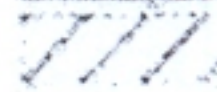

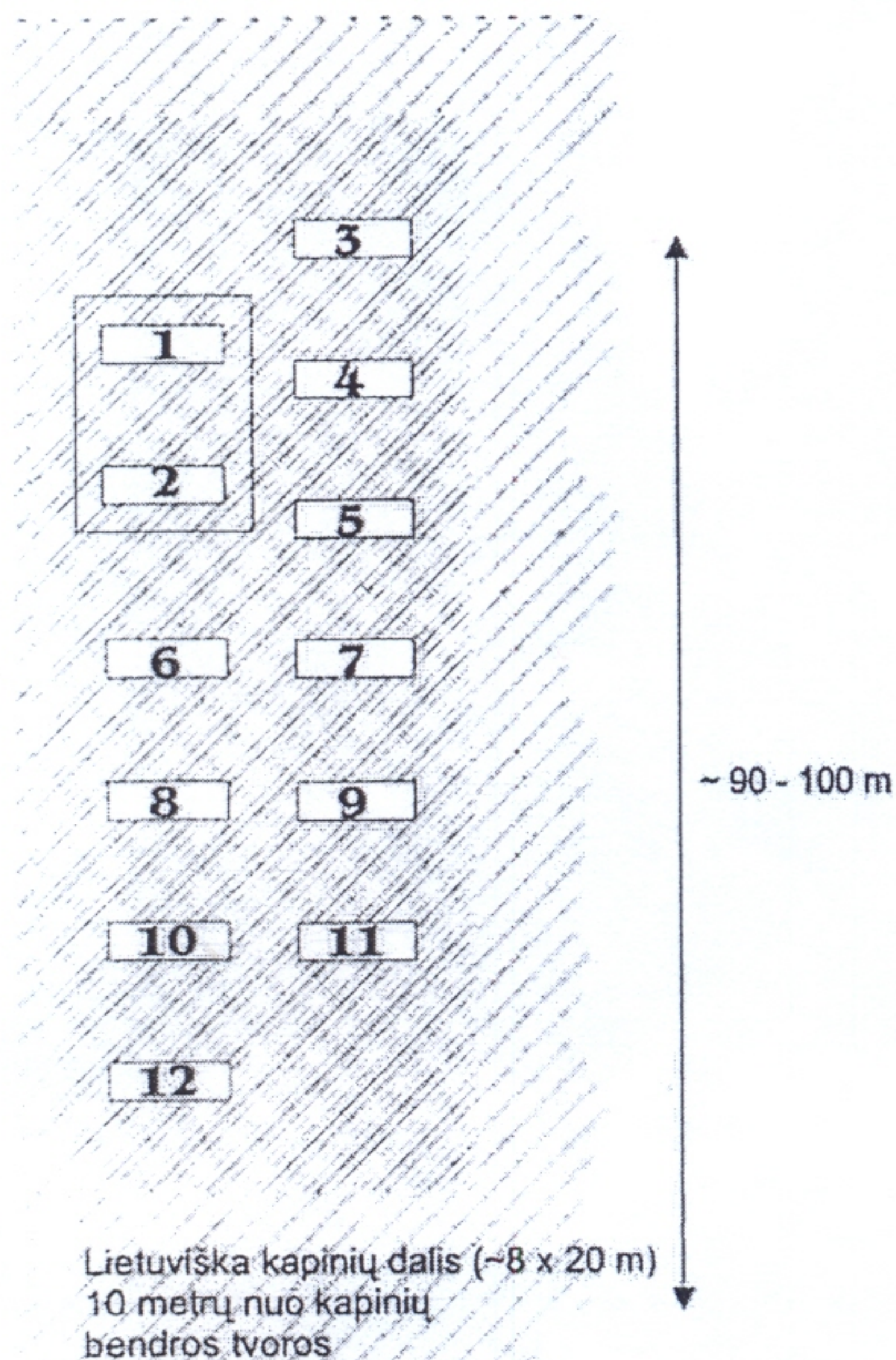
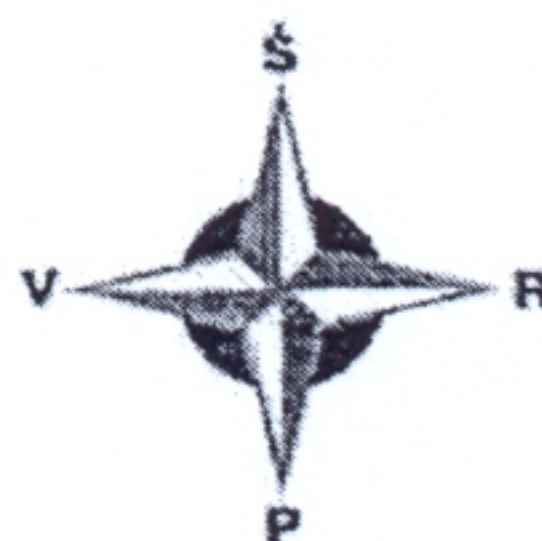

CHANDAGAJAUS kapinės

Sutartiniai ženklai:

 11 lietuviškas kapas

 kelias

 kapinių teritorija
 aptverta tvora

Kapinės įrengtos ant kalvos netoli Chandagajaus gyvenvietės. Lietuvių kapai yra kompaktinėje grupėje pietrytinėje bendrų kapinių dalyje.

1.-2.. Abu kapai aptverti aukšta medine tvorele. Lentiniai antkapiai. Labai puošnūs metaliniai kryžiai, panašūs į auksčiau minėtųjų taigoje esančių kapinių metalinius kryžius. Ant antro kapo kryžiaus apačios yra lentelė su užrašu:

ATA
Henrikas.Visockas
Ilsėkis ramybėje
toli nuo savo tėvynės.
gim. 1934 mires 1953

Šis kapas apaugęs erškėtrožėmis.

3. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis. Sutrūnijusių lentų antkapis. Kryžius suvirintas iš metalinių vamzdžių. Užrašo nėra.

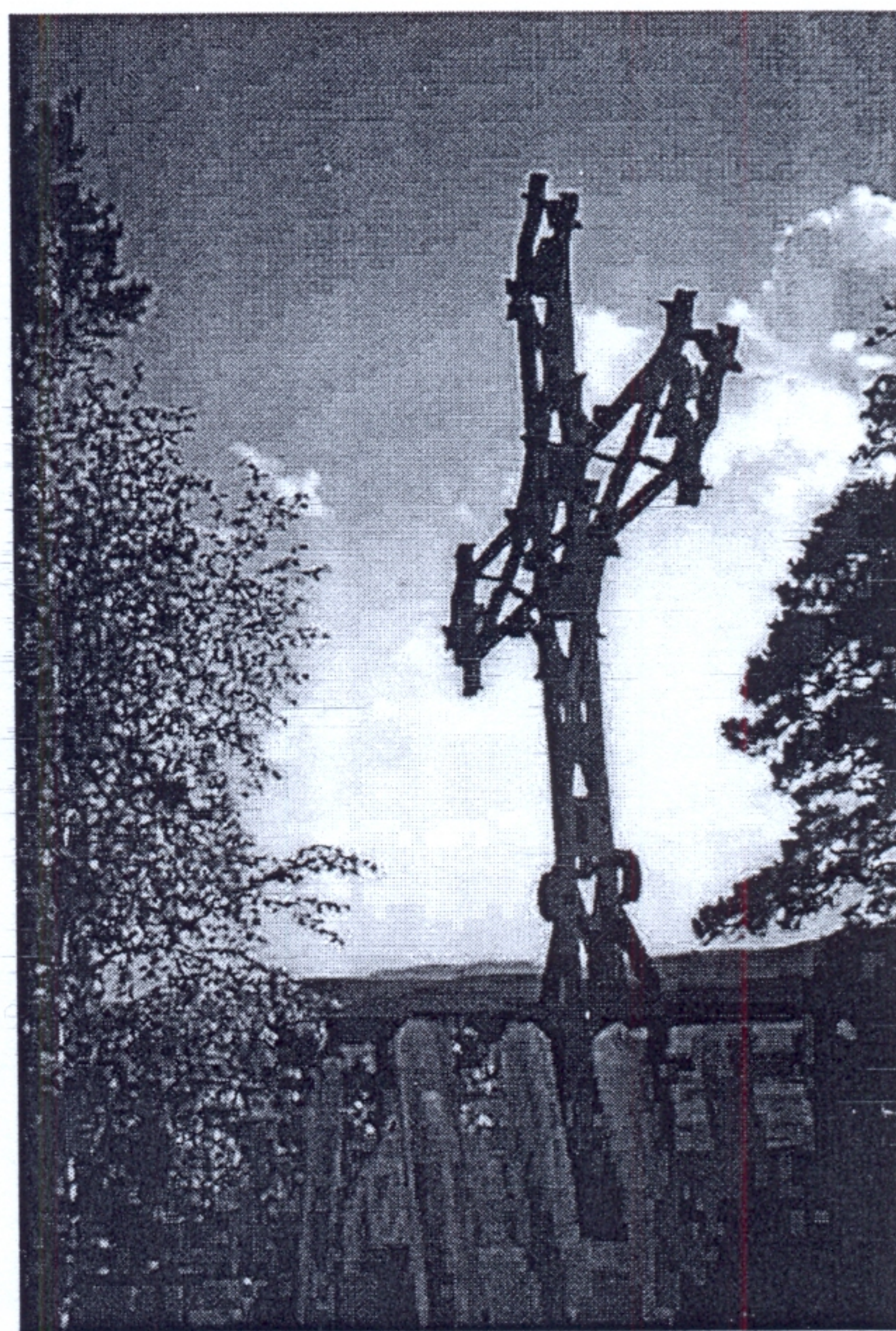
4. Mažas kauburėlis. Kryžius suvirintas iš metalinių vamzdžių, ant kurio maža lentelė su užrašu:

ATA
P. Alinskas
Jilsėkis RamyBei
1951 m.

5. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis, medinė aukšta tvorelė, kryžiaus nėra.

6. Kapas aptvertas tvorele, lentinis, puošnus metalinis kryžius.

Ant postamento lentelė su užrašu:

ATA
Bronius Krasauskas
Ilsėkis ramybėje
Toli nuo savo Tėvynės
g. 1895. m. 1954

7. Kapas apžėlęs žole. Sutrūnijęs lentinis antkapis. Labai puošnus metalinis kryžius pastatytas ant postamento, suvirinto iš metalinių kampuočių. Postamento apačioje lentelė su užrašu.

ATA
Čia ilsėsi
Jieva Drazdauskienė
Ilsėkis ramybėje
gimė 1891.
mirė 1956.

Kapas aptvertas medine aukšta tvorele.

8. Sunkiai įžiūrimas kauburėlis. Ant metalinių strypų pastamento stovi labai puošnus metalinis kryžius. Ant jo metalinė lentelė su užrašu

Čia ilsisi
Bladas
(toliau neįskaitoma)

9. Kauburėlio nėra. Sutrūnijęs lentinis antkapis. Kryžius suvirintas iš metalo vamzdžių. Dalis tvorelės jau nugriuvusi.

11. Kapo vietoje įduba. Labai puošnus metalinis, į žemę įkastas, kryžius. Matoma tik kryžmė.

10. 12. Abu kapai aptverti medine tvorele. Dalis jos nugriuvusi. Ant dešimto kauburėlio yra monolitinis betoninis antkapis su kryžiumi. Yra neįskaitomas užrašas. Labai puošnus metalinis kryžius, stovintis ant postamento, suvirinto iš metalinių strypų. Kryžiaus apačioje yra lentelė su neįskaitomu užrašu.

12. Kauburėlis sunkiai įžiūrimas.

Paruošė:

Grażina Žukauskienė

Redagavo: Antanas Sadeckas

Fotodarbai: Antanas Sadeckas